

Szedreskert Bölcsőde

Szakmai Program

Készítette: Urr Biana

Készült: 2025.12.10.

Érvényes: 2027.12.10.

(változás esetén módosítandó)

Tartalom

1. Bölcsőde adatai	4
2. Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	5
3. Bölcsőde személyi és tárgyi feltételei	9
4. Bölcsődei nevelés alapelvei	13
4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése	13
4.2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása	13
4.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete	13
4.4. A kisgyermek személyiségének tisztelete	14
4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	14
4.6. A biztonság és stabilitás megteremtése	14
4.7. Fokozatosság megvalósulása	15
4.8. Egyéni bánásmód érvényesítése	15
4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	15
4.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása	16
5. A bölcsődei nevelés feladatai	16
5.1. Családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	16
5.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	17
5.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	17
5.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	18
6. Sajátos nevelési igényű gyermek gondozásának módja	19
7. Bölcsődei nevelés főbb helyzetei	19
8. Bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	25
9. Családok támogatásának módszerei, lehetőségei	26
10. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások	27
11. A bölcsődei ellátás igénybevétele	28
12. A bölcsőde kapcsolatai	32
13. Dokumentáció	33
14. Bölcsődénk részletes szakmai programja	35
13.1. Ősz	40
13.2. Tél	42
13.3. Tavasz	45

13.4. Nyár	49
15. Továbbképzési feladatok	50
16. Záró gondolatok	51
17. Mellékletek	52
18. Hivatkozásjegyzék, felhasznált irodalom	66

1. Bölcsőde adatai

Bölcsőde neve:	Szedreskert Bölcsőde
Címe:	9700 Szombathely, Szent István király u. 119.
Nyitva tartás:	H-P, 6 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
Ellátás típusa:	Bölcsődei ellátás
Férőhelyszám:	40 fő
Bölcsődei csoportok száma:	3 csoport
Bölcsőde vezető:	Urr Bianka
Tel. szám:	06-94/900-046
E-mail cím:	urr.bianka@ebi.szombathely.hu
Intézmény neve:	Egyesített Bölcsődei Intézmény
Székhelye:	9700 Szombathely, Bem J. u. 33.
Intézményvezető neve:	Sebestyén Bianka
Tel.szám:	06-94/501-551
E-mail cím:	sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu
Honlap:	www.bolcsodeszombathely.hu
Instagram:	szombathelyi_ebi
Facebook:	Szombathelyi Bölcsődék
Fenntartó:	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye:	9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3.
Tel.szám:	06-94/520-100
Elérhetőség:	Egészségügyi és Közszolgálati Osztály
Osztályvezető:	Vinczéné Dr. Menyhárt Mária
E-mail cím:	Vinczene.Maria@szombathely.hu

2. Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A Helyreállítási és Ellenálló képességi Terv keretében 2021. november 2-án kiírásra került az RRF-1.1.2-2021 kódszámú „Bölcsődei nevelés fejlesztése” című pályázati felhívás. Ezen pályázat elnyerésével lehetőség nyílt egy 40 férőhelyes új, korszerű, modern bölcsőde építésére.

Szombathely Szentkirályi városrészén nagy számban fiatal, családalapítás előtt állók, valamint kisgyermekes családok építkeznek elsősorban azért, mert a zöldövezeti kertvárosi terület csendes, nyugodt lakókörnyezetet biztosít a gyermekek optimális fejlődését támogató infrastruktúrával.

Szombathelyen 18 óvoda található, de mindössze 8 bölcsőde és 2 mini bölcsőde. Míg az óvodák a város különböző részein arányosan helyezkednek el, addig a déli városrész bölcsődei férőhelyszám szempontjából kedvezőtlenebb helyzetben van a Derkovitsi és belvárosi városrészhez képest. A Szentkirályi városrészen élő családok ebből az aspektusból nézve kedvezőtlenebb helyzetben vannak, mivel számukra nehezebb a Derkovitsi városrészt eljutni, ahol a legtöbb bölcsőde található. A város déli oldalán található Meseház Bölcsőde pedig nem tudja kiszolgálni a jelentkező igényeket.

Az iskolaépületek lebontása után létrejött üres telek alkalmassá vált az új, szabványoknak és előírásoknak teljes mértékben megfelelő bölcsődei intézmény fogadására.

Az új bölcsőde létesítésével 3 db klasszikus bölcsődei csoportszoba és a hozzá kapcsolódó kiszolgáló helyiségek, kültéri fejlesztésekkel együtt valósult meg.

Jogszábeli háttér:

- 9/1985. (X.3.) EüM- BkM együttes rendelete az étkezéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról
- 1992. évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánvántartásáról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 2003. évi CXXV. törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- 226/2006. (XI.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról
- 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről

- 328/2011. (XII.29) Korm.rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgálatot nyújtó személyek vezetőképzéséről
- 12/2022. (VII. 7.) önkormányzati rendeletének indokolása a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások térítési díjáról szóló 11/1993. (IV. 1.) önkormányzati rendelet módosításáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- A Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja (2024.)
- Módszertani kiadványok (Tudástár), szakmai segédletek

A Szedreskert Bölcsőde szakmai programja a Bölcsődei Nevelés, Gondozás Országos Alapprogramjának megfelelően, a helyi sajátosságokat figyelembe véve készült.

A bölcsőde szakmai programja szem előtt tartja a „Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény”, a „Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet, a „Szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013 (X. 24.) Kormányrendeletet”.

„A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.” (1ⁱ)

A bölcsődei ellátás keretében a 20 hetes kortól 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

Ha a gyermek egy adott nevelési év közben tölti harmadik életévét, úgy az adott nevelési év végéig maradhat a bölcsődei ellátásban.

„Amennyiben a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.” (2ⁱⁱ)

Szedreskert Bölcsőde szolgáltatásának célja:

- A családban nevelkedő gyermek szakszerű nevelése a család erősségeire építve, a gyermek személyiségének elfogadásával, támogatásával.
- Fokozottan figyelünk az egyéni bánásmód megvalósítására, hiszen minden gyermek egyedi, egyéni és megismételhetetlen.
- Eltérő fejlődésű gyermek esetében a minél korábbi felismerés, jelzés, habilitáció és rehabilitáció segítése.
- Jól szervezett, rugalmas napirend kialakítása, mely igazodik az ellátandó korosztály igényeihez.
- Változatos tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása a mindennapok során.
- Megismertetni, megszerettetni a természetet, a növények és állatok világát.
- Programjaink által, a város első „zöld bölcsődéjeként” a környezeti és környezettudatos nevelés alapjainak elsajátítása.
- Alapellátáson túli szolgáltatásként babamuzsika szervezése heti egy délután a családokkal, illetve Pöttömtorna délelőtti heti rendszerességgel saját tornaszobában, kisgyermeknevelők által.

3. Bölcsőde személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltételek:

Bölcsődénkben gyermekcsoportonként két kisgyermeknevelő dolgozik. Szakmai munkájukat két bölcsődei dajka segíti. Tálalókonyhánkon egy konyhalány végzi az ételek adagolását és előkészítését, aki szintén rendelkezik kisgyermeknevelői végzettséggel is. Az udvar rendben tartásáról egy fő udvari munkás gondoskodik. A szakmai munkát egy fő bölcsődevezető irányítja, aki szorosan részt vesz a gyermekcsoportok életében, szükség esetén segíti a csoportok munkáját, hiányzás esetén helyettesíti a kisgyermeknevelőket.

Heti egy alkalommal Szombathelyi EBI konduktora vezeti a Pöttöm torna szolgáltatásunkat. SNI –s vagy fejlődésében segítségre szoruló, korai fejlesztésben részesülő gyermek esetében a gyógypedagógussal részt vesznek a fejlesztésben, szülővel és kisgyermeknevelőkkel előre egyeztetett időpontban.

1. táblázat Dolgozói létszámok

Betöltött munkakör	Létszám (fő)
Bölcsődevezető	1
Kisgyermeknevelő	6
Bölcsődei dajka	2
Konyhalány	1
Udvari munkás	1
Összesen	11 fő

2. táblázat Szakdolgozók iskolai végzettség alapján

Iskolai végzettség	Létszám (fő)
Főiskola, egyetem	
Felsőfokú szakképesítés	
Szakiskola	

Tárgyi feltételek:

Helységlista:

- Csoportszoba (3 db)
- Gyermek öltöző (2 db)
- Gyermek fürdő (3 db)
- Tároló az ágyaknak (2 db)
- Tornaszoba
- Gyermek WC
- Fedett terasz (3 db)
- Udvari WC a gyermekeknek
- Szélfogó, babakocsi tároló
- Előcsarnok
- Vezetői iroda, irattár
- Nevelői szoba, teakonyha
- Női öltöző
- Női zuhanyzó
- Akadálymentes WC
- Tálaló
- Áruátvevő
- Melegítő konyha
- Mosogató
- Tápszer konyha
- Személyzeti WC
- Gépház, mosoda
- Elektromos kapcsoló helység
- Takarítószer tároló és eszköz tároló (2db)
- Közlekedő
- Férfiöltöző
- Férfi WC

Az új építésű bölcsőde épülete falvak és mezővárosok régi kúriáit és falusi iskoláit idézi fel kortárs eszközökkel. A városban egyedülálló módon korszerű napelem rendszerrel és

hőszivattyúval lett szerelve. A terület sajátossága, hogy 1901-ben itt nyílt az első kisdédóvó, melyet Gróf Festetich Dénesné alapított, és a Szent Keresztről elnevezett irgalmas apácák működtettek. Ennek emléket állítva az elbontott régi épület tégláiból egy mementó falat raktak, melyen tábla hirdeti az első óvodát. Az utcafronton megóvásra került a bontási és építési munkálatok során két értékes tiszafa is, illetve a hajdani kút kovácsoltvas kávája, amely szintén megtekinthető.

Az épület megközelítése az utca felől történik, itt a fedett teraszon (tornácon) lehetséges a babakocsi és kerékpártárolás is. A szülők parkolásának kényelmét az épület mellett, kerítésen kívül kialakított 7 db szülői parkoló segíti. Az akadálymentes parkoló kialakítása az épület bejárata mellett valósult meg. Az akadálymentes parkoló mellett további 3 parkolóhely kapott helyet, ahol a bölcsődét ellátó szolgáltatók parkolhatnak.

A T-alakú épület utcai szárnyában a fogadórész, a nevelői helyiségek (nevelői szoba, öltözők, iroda) és a kiszolgáló helyiségek (konyha, gépészet, mosókonyha) kaptak helyet. A hosszanti szárnyban helyezkednek el a csoportszobák a kapcsolódó fedett teraszokkal, a közös öltözővel és a gyermekfürdőkkel. A széles fedett teraszokon lehetséges a kisgyermekek szabadtéri foglalkoztatása vagy altatása erős napsütésben vagy esős időben is.

A főbejáraton belépve a babakocsi tárolóba, majd onnan egy előcsarnokba érkezünk. Innen baloldalra található egy akadálymentesített WC, amely egyben szülői WC-ként is funkcionál. A reggeli és délutáni érkezésekkor a családok mind elhaladnak a bölcsődevezető nyitott ajtaja előtt, így lehetőség nyílik a közvetlen kapcsolattartásra, a bizalmi kapcsolat kialakítására.

A folyosón tovább haladva három gyermekcsoporttal várjuk a családokat. A csoportok a hozzájuk tartozó gyermek fürdőket díszítő állatmintás csempékről kapták nevüket a természet közelségét hangsúlyozva, így a gyermekek a Kutya, Cica és Nyuszi csoportban tölthetik bölcsődei napjaikat. Minden csoport saját gyermeköltözővel, saját fürdőszobával és saját terasszal rendelkezik. A csoportszobák tágasak és világosak, temperálásuk padlófűtéssel és mennyezet fűtéssel, hőszivattyúval történik. A csoportszobák felszerelése, a játékeszközök mind megfelelnek a szakmai előírásoknak, a gyermekek életkorának és létszámának.

A fedett teraszok biztosítják, hogy esős időben, nagy sárban is tudjuk a gyermekek levegőztetését biztosítani.

A teraszokról közvetlenül a tágas és a gyermekek minden igényét kiszolgáló játszóudvarra jutunk. Az udvar két részre tagolódik korosztálynak megfelelően, ahol két telepített kombinált játék helyezkedik el csúszdával, alagutakkal, egy katicás és egy virágos témájú.

Mindkét udvarrészen megtalálható továbbá egy-egy homokozó, kerti játszóház és rugós hinták. A térkő borítású burkolat remek lehetőséget teremt a nagymozgásos járművekkel való közlekedésre.

A kinti játékeszközök tárolását kültéri játékeszköz tároló biztosítja. Kialakításra került továbbá egy udvari WC mosdóval, kézmosóval, mely megkönnyíti a gyermekek és felnőttek munkáját, szobatiszta gyermekek esetében nem szükséges az udvarról bejönni, ha a gyermeknek WC-t használni szükséges, több idő jut a játékra.

Az udvar hátsó részében Kneipp-ösvény is kialakításra került, mely lényegében egy mezítlábas ösvény, amit különféle anyagokkal, például kavicsal, homokkal, faaprítékkal, vízzel és iszappal burkolnak. Az ösvény célja, hogy a járókelők különböző textúrákon és hőmérsékleteken keresztül stimulálják a talpukat, ezáltal serkentve a vérkeringést és erősítve az immunrendszert. A mezítlábas járás nyugtató hatása segít csökkenteni a stresszt és javítja a mentális jólétet, valamint fejleszti az egyensúlyt és a koordinációt. Ezen felül minden csoport saját magas ágyással rendelkezik, melyet a kisgyermekek együtt gondozhatnak kisgyermeknevelők segítségével. Ezekben az ágyásokban különféle zöldségeket, fűszernövényeket és virágokat nevelgethetnek. A termést együtt betakaríthatják, illetve közösen el is fogyaszthatják. Így nem csupán feldolgozott formában találkozhatnak a terményekkel.

Az 50 m² –es tornaszobában zajlanak a csoportok Pöttöm torna szolgáltatásai, valamint a szükséges fejlesztőpedagógiai munka is itt valósul meg. Mindezek mellett a csoportok a napirendjükhöz igazítva szabadon használhatják a tornaszobát. Az itt található mozgásfejlesztő eszközök és tornaszerek a biztonságtechnikai előírásoknak megfelelnek, és a legmagasabb minőséget képviselik. A tornaszoba mellett közvetlenül helyet kapott egy WC is, mely szintén azt szolgálja, hogy ha foglalkozás közben valamelyik gyermeknél mosdóhasználat merülne fel, nem szükséges egészen a gyermek fürdőig menni.

Bölcsődénk kiszolgáló helyiségei között találjuk a modern felszereléssel rendelkező melegítő és tápszerkonyhát, tálalót, ahol a gyermekek ételének kitálalása, előkészítése történik. A mosogató helyiségben a szennyezett edények tisztítását végzik. Bizonyos szennyezett textíliákat a mosodában mossák és szárítják.

A kisgyermeknevelői szoba, mely egyben teakonyha is, a bölcsőde étkezési és kávézási lehetőségét biztosítja, illetve értekezletek, továbbképzések helyszínéül is szolgál, a kisgyermeknevelők igény szerint használhatják dokumentáció vagy dekoráció elkészítésére is. Ezen felül az épületben található férfi és női öltöző, mosdó és zuhanyzó.

4. Bölcsődei nevelés alapelvei

4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A családi rendszer olyan egység, amelynek jól felismerhető, egyedi sajátosságai vannak, meghatározott működésmódja, szabályai. A családtagok szoros kapcsolatban állnak egymással, ezért a családban történő események, élmények, tapasztalatok befolyásolják a benne élő személyek viselkedését, lelki és testi állapotát.

Ezért különösen fontos nem csupán a gyermek, hanem annak családi hátterének megismerése is a bölcsődei ellátásban. Amennyiben az intézménybe való jelentkezés személyesen történik, a bölcsődevezető hosszabban beszélgethet a szülővel, szülőkkel és a kisgyermekkel. Már ezen első alkalommal sok információhoz juthat a családot illetően, többek között speciális szükségletekről is, ha van. A beszoktatást megelőzi a családlátogatás, ahol a kisgyermeknevelők saját biztonságos környezetében találkozhatnak a gyermekkel, illetve megismerkedhetnek a családdal. A beszoktatás alkalmával és az egyéni beszélgetések alkalmával szintén rengeteg lehetőség adódik a családban történő változások követésére.

4.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

„A koragyermekkorai intervenció szemlélet magába foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja.” (3ⁱⁱⁱ)

A gyermek első intézménye a bölcsőde, ezért fontos szerepet tölt be a család életében. A szakképzett kisgyermeknevelők felismerik az esetleges fejlődésbeli lemaradásokat, megtorpanásokat. Ilyen esetekben a szülővel szorosan együttműködve, a családközpontú szemléletet előtérbe helyezve teszik meg a szükséges intézkedéseket. Az intézmény saját gyógypedagógust és konduktort alkalmaz, ami szintén nagy segítség lehet a szülők számára a folyamatok elindításában.

4.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek számára a legnagyobb biztonságot családja jelenti, ezért fontos, hogy tiszteletben tartsuk a család szokásait, hagyományait, és ezeket erősítve vegyünk részt a gyermek nevelésében és gondozásában. A szülő ismeri legjobban gyermekét, ezért ő képes a legjobban közvetíteni szokásait, szükségleteit a bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelő számára.

A családi programok lehetőséget adnak a szülő és kisgyermeknevelő közötti bizalom elmélyítésére, továbbá egymás megismerésére, mely által a családokat jobban megismerve, a kisgyermek mindennapjait is könnyíthetjük a bölcsődei csoportban.

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe. Ezáltal segíthetjük egy kiegyensúlyozott, boldog gyermek nevelését.

4.4. A kisgyermek személyiségének tisztelete

Minden kisgyermek egyedi, egyéni, megismételhetetlen csoda. Fontos, hogy a bölcsődei nevelés az értelmi, érzelmi és szociális fejlődést segítse, és lehetőséget adjon személyiségének kibontakozására. Bölcsődénkben a kisgyermeknevelők minden különbözőséghez, legyen szó etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képesség béli különbözőségről elfogadóan viszonyulnak, a lehetőségekhez képest pedig minél rugalmasabban igazodnak az egyéni szükségletekhez.

4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a kisgyermeknevelő szerepe meghatározó, hiszen személyiségén keresztül hat a csoport hangulatára, és a családokra is. Fontos a meleg, szeretetteljes légkör kialakítása, a támogató, segítő, elfogadó odafordulás mind a gyermek, mind a szülő irányába. A magas szintű szakmai munkához szükséges a kisgyermeknevelők folyamatos továbbképzése, szakmai tudásuk és kompetenciáik fejlesztése, amit bölcsődénk kiemelten támogat, és melyet a bölcsődevezető nyomon követ. A Magyar Bölcsődék Egyesületének honlapján számos munkakörhöz kötött továbbképzési program közül választhatnak szakmai kompetenciáik bővítéséhez.

4.6. A biztonság és stabilitás megteremtése

A biztonság érzése alapvető emberi szükséglet, mely különösen igaz a kisgyermekkorra. A szülővel történő fokozatos beszoktatás segíti a biztonságérzet kialakulását, mely során a gyermek egyéni szükségleteit is figyelembe vesszük. Biztonságérzetét fokozhatják az otthonról hozott ún. anyapótló, átmeneti tárgyak, illetve az állandóság, kiszámíthatóság a mindennapokban. Ezeket a folyamatos és rugalmas napirend, a saját kisgyermeknevelő, és a csoportállandóság adja. Ez azt jelenti, hogy lehetőség szerint ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz, ugyanabba a csoportba járnak bölcsődei életük alatt, így a személyi- és

tárgyi állandóság is biztosított számukra. Bölcsődénkben az otthonról hozott, átmeneti tárgyakkal külön kosara van minden csoportszobában, ahol szem előtt vannak és bármikor hozzáférhetőek a gyermekek számára, ha szükségét érzik.

4.7. Fokozatosság megvalósulása

A fokozatosság elvének a bölcsődei élet egészére kell vonatkoznia. Először a nyílt napokon, és/vagy személyes beiratkozáson találkozhat a bölcsődével a kisgyermek. Ezután következik a családlátogatás, ahol a kisgyermeknevelőkkel ismerkedhet meg saját, biztonságot nyújtó közegében. Ezt követően történik a fokozatos beszoktatás, ahol napról napra nyújtjuk a bölcsődében való tartózkodás idejét, illetve a gyermek igényeit figyelembe véve, a szülő nélkül töltött időt. Mint minden bölcsődében, úgy nálunk is a beszoktatást a családlátogatás előzi meg, majd csak ezután veszi kezdetét a beszoktatás, aminek tartama 2 hét. Az első héten inkább csak ismerkednek a gyermek és a szülő is a bölcsőde napirendjével, csak délelőtt tartózkodnak az intézményben. Majd a szülő nélkül töltött időt fokozatosan, a gyermek szükségleteihez igazítva nyújtjuk addig, amíg a 10. nap végére már egész napot tölt el a gyermek a bölcsődében a reggelitől egészen az uzsonnáig.

A fokozatosság a nevelői munkában is érvényesül. Az egyes kisgyermeknevelők által kitűzött nevelési célokat is fokozatosan, apró lépésekben haladva érik el a gyermekeknél, az egyéni és korosztályi igényeket, pillanatnyi érzelmi és pszichés állapotot figyelembe véve.

4.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A bölcsődei nevelés során figyelembe kell venni a kisgyermek egyéni fejlődési ütemét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát. A kisgyermeknevelő legyen elfogadó, empátikus és hiteles a gyermek irányába, hiszen így tud érzelmi biztonságot adó gondoskodást nyújtani. Kiemelten fontosnak tartjuk a Szedreskert Bölcsődében is, hogy a kisgyermeknevelő nevelési eszközeit rugalmasan, a gyermek pillanatnyi szükségleteihez, hangulatához igazítva alkalmazza a csoportban.

4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A bölcsődés korosztály napjának még jelentős részét a gondozási helyzetek teszik ki. Megvalósulásuk során a kisgyermeknevelő és kisgyermek között intim, bensőséges bizalmi kapcsolat alakul ki, mélyül el. A gondozás során nem csupán fizikai szükségletek lesznek kielégítve, hanem olyan egyedülálló pillanatok, ahol a gyermek és saját kisgyermeknevelője csak kettesben vannak, csak egymásra figyelnek. Minden gondozási helyzet nevelési helyzet is, mely hatással van a kisgyermek harmonikus fejlődésére. Fokozottan figyelünk arra, hogy ezek

a fontos, együtt töltött percek nyugalomban és intimitásban teljenek. Ezek a pillanatok erősítik a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti köteléket is.

4.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alakulnak ki a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák alapjai. Bölcsődénkben célként tűztük ki, hogy az előre tervezett tematikus programokban minél több fejlődésüket támogató inger érje őket, olyan élményekkel, tapasztalatokkal gazdagodjanak, melyek során megvalósulhat a spontán tanulás, felkelti érdeklődését és vágyát a világ megismerésére. Kíváncsiságuk fenntartásával pozitív tanulásélményeket gyűjtenek.

5. A bölcsődei nevelés feladatai

5.1 Családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Célunk, hogy a bölcsődei nevelés minél jobban illeszkedjen a családok nevelési elveihez. Ehhez elengedhetetlen a kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat a kisgyermek harmonikus fejlődésének érdekében. Ebben az egyenrangú kapcsolatban, a kisgyermeknevelő elfogadja, hogy a szülő ismeri legjobban gyermekét, a szülő pedig nyitott a kisgyermeknevelő szakmai tanácsaira, megfigyeléseire. Bölcsődénk szerepe, hogy a szülők számára lehetővé tegyük a munkavállalást, a szülők visszatérhessenek a munkaerőpiacra, képzéseken vehessenek részt vagy egyéb elfoglaltságaikat zökkenőmentesen megoldhassák. A gyermek sokoldalú, célunk harmonikus fejlődésének elősegítése családias, derűs, nyugodt, szerető környezetben, a fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, feltétel nélküli elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával,

viselkedési minták nyújtásával, biztosítva a gyerekek fejlődéséhez szükséges sokféle, változatos tevékenységet.

5.2 Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a korai fejlesztésre, gondozásra, valamint a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy más fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, szoba. Az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítása a gondozási helyzetekben valósul meg.

Bölcsődénkben is igyekszünk lehetőség szerint minél többet a friss levegőn tartózkodni, illetve, ha az időjárás nem teszi lehetővé, a csoportok saját, jól felszerelt 50 m² –es tornaszobánkban gyakorolhatják a különféle mozgásos tevékenységeket. A változatos étrend mellett keddenként gyümölcsnapot tartunk, amihez a szülők is hozzájárulhatnak, otthonról hozott gyümölcsökkel.

5.3 Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bátorító üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia,

az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a korai fejlesztésre, gondozásra, valamint a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, a szülők támogatására, szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is. A segítségnyújtás módszereinek a család igényeihez, szükségleteihez kell igazodnia.

A kisgyermek intézményben történő nevelésének egyik nagy előnye a társas kapcsolatok megtapasztalásának lehetősége. Már a bölcsődei élet során megkezdődik az együttélés szabályainak elfogadtatása. A csoportélet során, a különböző együttes tevékenységek alkalmával fejlődik a gyermekek empátia és tolerancia készsége.

5.4 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

A Szedreskert Bölcsőde mindennapi életének szerves része a gyermekek önállóságának támogatása, segítése. A nevelés és a gondozás helyzeteiben ismereteket nyújtanak a kisgyermeknevelők, játékos feladatok keretében pedig a gyermek aktív részesévé válik a folyamatoknak. Nevelési elveinket, programunkat a gyermekek életkorához, személyiségéhez igazítjuk. A gyermekek harmonikus fejlődésének egyik feltétele az állandóság, amely biztonságot jelent az életükben. Ez nem jelenthet merev kötöttséget, hiszen rugalmasan kell alkalmazkodunk a gyermekek igényeihez, az időjárás változásaihoz vagy egy hirtelen adódó,

vératlan eseményhez. Munkánk során kiemelten fontos szerepet kap a környezet megismerése, a természet szeretete és természetesen a hagyományok ápolása.

6. Sajátos nevelési igényű gyermek gondozásának módja

A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek gondozása bölcsődénkben integráltan történik, ezzel biztosítjuk a társas kapcsolatok fejlődését számukra. A megállapodást 3 hónapra kötjük a SNI gyermeket nevelő szülővel, majd ez idő letelte után egy konzultáción /gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, bölcsődevezető, szülő/ értékeljük a gyermek beilleszkedését, és döntünk a további nevelésről, gondozásról. Az illetékes Pedagógiai szakszolgálat szakemberei foglalkoznak az érintett gyermekekkel heti 2 alkalommal, logopédiai, illetve komplex gyógypedagógiai fejlesztéssel. A kisgyermeknevelők együtt működnek a gyógypedagógusokkal és a gyermekkel foglalkozó más szakemberekkel. A SNI gyermekek egyéni szükségleteiket minden esetben szem előtt tartjuk.

7. Bölcsődei nevelés főbb helyzetei

6.1 Tanulás

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelők helyes, példamutató magatartással, érdekes, figyelmet felkeltő és fenntartó tevékenységekkel, kommunikatív interakciós helyzetek megteremtésével segítik elő az ismeretszerzést, szokáskialakítást.

6.2 Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát, ezért a kisgyermeknevelőnek a gondozási helyzetekben támogató, megerősítő légkört kell teremtenie.

Ölekezési időben a gondozási műveleteket a saját kisgyermeknevelő végzi a saját gyermekeivel. Gondozási feladatok közé tartozik az öltözködés, a szobatisztaságra nevelés, az alvás, pihenés, a levegőzés, az étkezések és a kultúrhigiénés szokások kialakítása. Az öltözőkben jellel ellátott kisszekrények, illetve kabát és cipőtároló található, ahol a gyermekeknek elegendő idő és hely biztosított az önálló próbálkozásra. Naponta több alkalommal és szükség szerint történik a pelenkacsere, illetve a WC használat. A tisztába tételhez mindig elegendő időt és megfelelő helyet biztosítunk. A szobatisztaságra nevelést mindig a szülőkkel közösen kell megtervezni akkor, amikor már a gyermek is hajlandóságot mutat az önállósodásra. A helyes tisztálkodási szokások kialakításának nagyon fontos szerepe van. Ezért minden tisztázás, WC használat után, étkezések előtt, után, illetve minden olyan alkalommal, amikor az igény felmerül, folyékony szappannal mosnak a gyermekek kezét. Saját, jellel ellátott, jól elkülönített törölközője van minden kisgyermeknek.

A bölcsődés korú gyermek napirendjének fontos részét képezi az ebéd utáni alvás, pihenés. Életkoruknak megfelelő kényelmes fektetőt biztosítunk a gyermekek számára, valamint mintás ágyneműt. A napirend szervezésénél arra törekszünk, hogy a gyermekek az évszaktól és az időjárástól függően minél több időt tölthessenek a szabad levegőn. Bölcsődénkben biztonságos játszóudvar és többféle kültéri játék (telepített játékok csúszdával, rugós játékok, kismotorok, labdák, homokozó) áll rendelkezésre, ahol a gyermekek tartalmasan tölthetik el a levegőztetésre szánt időt. Kivétel ez alól: -5 Celsius fok alatti hőmérséklet, eső, viharos, orkán erejű szél, vihar, köd. Minden más esetben a délelőtt és/vagy délután egy részét az udvaron töltjük. Esőben a fedett terasz áll a gyermekek rendelkezésére.

A bölcsődében napi négyszeri étkezést biztosítunk életkornak megfelelően. Tej és tojás érzékeny gyermekeknek diétás étkezést is tudunk biztosítani. A heti étlapok az átadókban, folyosón, a szülők számára jól látható helyen kerülnek kifüggesztésre. Az étlapok az ételek pontos összetételét, az összetevők arányát, kalóriatartalmat, allergének fajtáját is tartalmazzák. A Szedreskert Bölcsődében tálaló konyha működik, számunkra az étel a Szombathelyi EBI Bokréta Bölcsődéjében készül és kerül átszállításra.

6.3 Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. Ezért a szabad, a gyermek önkéntes kezdeményezésén, előzetes ismeretein, tapasztalatain alapuló tevékenységét kell fókuszba helyezni. A kötött foglalkozás jellegű tevékenységeknek a bölcsődei nevelésben nincs helye. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A boltban kapható játékeszközökön kívül a kisgyermeknevelők saját készítésű, az adott csoport szükségleteinek leginkább megfelelő játékeszközök biztosításával színesítik a játék élményét.

6.4 Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszó helyét kell biztosítani, amely védett, ugyanakkor elegendő helyet biztosít, például: hempergő, elkerített szobasarkok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön

helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

A mozgás élettani hatásai rendkívül sokrétűek. Lehetőséget adnak az összehangolt mozdulatok begyakorlására, az állóképesség, a gyorsaság és az ügyesség fejlődésére. A mozgás fiziológiai hatásai is jelentősek. A rendszeres mozgás a gyermekeket nyugodtabbá, kiegyensúlyozottabbá teszi. A szobában is megtalálhatóak a nagymozgásos játékok: hinták, labdák, libikókák, csúszdák, mászó alagutak, babzsákok stb., illetve naponta kezdeményezünk játékos, mondókás tornát. Amennyiben a gyermekek hangulata úgy kívánja, akkor a szobában is van lehetőség futni, mászni, a megfelelő, biztonságos környezet kialakítása után. A járni még nem tudó gyermekeknek olyan környezetet biztosítunk, ahol biztonságos körülmények között gyakorolhatják a hely - és helyzetváltoztató mozgásokat.

Modern eszközökkel felszerelt tornaszobánk is nagy segítséget jelent a mozgásos szükségletek kielégítésében. Továbbá lehetőség van Pöttömtorna szolgáltatást is igénybe venni.

Az udvaron a legmodernebb és legkorszerűbb telepített játékeszközök várják a gyermekeket. Emellett rendelkezésükre állnak a futóbiciklik, autók, motorok, triciklik, rollerek, talicskák, fedeles autók stb.

6.5 Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei

élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

A gyermek zenével kapcsolatos tevékenysége során érzelmeket él át, érzelmeket hoz létre, belőlük a zene mintájára érzelmi modelleket épít magának. A kisgyermeknevelők kellemes énekhangja, dúdolgatása jó hatással van a gyermekek érzelmi világára, hangulatára, az együtténeklés örömforrás a számukra. Meghatározó szerepe van a minőségi dalanyag kiválasztásában a kisgyermeknevelőnek, hiszen ezáltal formáljuk a gyermekek zenei ízlését is. Jó, ha a kisgyermeknevelő tud hangszeren is játszani, hiszen ezzel még színesebbé teheti a zenei élményt a csoportban. A gyermekek megismerkedhetnek a különböző hangszerek hangjaival azáltal, hogy egy számukra szeretett személy, a kisgyermeknevelő csalogatja elő azt. A csoportban a gyermekek maguk is zenélhetnek a különböző zenei eszközökkel, az együttzenélés élménye pozitív érzetet kelt a kisgyermekekben.

6.6 Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

A jó mese, mondóka és gyermekvers szövege hangzásban, ritmusban, hangulatban más, mint a hétköznapi beszédünk, figyelemfelkeltő és örömforrás. A versnek elsősorban a ritmusa, míg a mesének a tartalma hat az érzelmeken keresztül. Elősegítik a gyermek kommunikációs képességeinek fejlődését, gazdagodik emberismerete, olyan élményekre tesz szert, amelyre más helyzetben nem lenne lehetősége.

6.7 Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem pedig annak eredménye. Éppen ezért nem kötelező jellegűek, a gyermek érdeklődésének megfelelően kapcsolódhat az ilyen jellegű tevékenységekbe. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődében: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés, homokkal, földdel, terményekkel, termésekkel való tevékenykedés.

Az alkotó tevékenység a játékra épül, a tevékenység során a kisgyermek megismerik a tárgyi világot, újra tudják alkotni, sikerélményhez jutnak. Segítségével megismerkedhetnek különféle anyagokkal (szín, forma, halmazállapot, méret stb.). Az alkotó tevékenységek során fejlődik az észlelés, látás, hallás, tapintás, ízlelés, szem és kéz koordináció, és a finommotorika.

6.8 Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

A tevékenységeknek minden esetben úgy kell megvalósulniuk, hogy a gyermek örömmel, önként kapcsolódjon be. Az együtt csinálom öröme, a hasznos vagyok és az én is meg tudom csinálni öröme hatja végig ezeket a közös élményeket.

8. Bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

7.1 Saját kisgyermeknevelő rendszer

A kisgyermeknevelő személyiségevel, példamutatásával, attitűdjével mint a családok és gyermekek számára. A saját kisgyermeknevelő rendszer célja a stabilitás és biztonság elvének megvalósítása. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket és viszi végig egész bölcsődei élete alatt, a személyi állandóság és a felmenő rendszer elvét betartva. Így több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait.

Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt.

7.2 Gyermekcsoportok szervezése

Gyermekcsoportok szervezésekor figyelembe kell venni a jogszabály általi meghatározást, de mindemellett lehetőség szerint az életkorilag homogén csoportot részesítjük előnyben. A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény tagbölcsődéiben, így a Szedreskert Bölcsődében is a sajátos nevelési igényű gyermekek fogadása integrált csoportban történik.

7.3 Napirend

A jól szervezett, folyamatos, rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen. A napirend kiszámíthatóságot jelent a kisgyermekek életében, amely elősegíti és fenntartja a biztonság érzését.

A napirendben kellő időt biztosítunk a minőségi gondozásra és a szabad játéktevékenységre. Igazodik a gyermekek létszámához, életkorához, fejlettségéhez, az adott évszakhhoz, a bölcsőde nyitvatartási idejéhez, figyelembe veszi a csoportban dolgozó kisgyermeknevelők és dajkák munkarendjét is.

A csoportok napirendjét minden esetben, a szülők számára is jól látható helyen kifüggesztjük. Egyrészt segíti őket is a bölcsődei életben való tájékozódásban, másrészt mintát és segítséget jelenthet egy otthoni napirend kialakításában is.

7.4 Beszoktatás

A család után a bölcsőde az első nevelési szintér. A kisgyermeknek új, számára teljesen ismeretlen emberekhez, helyzetekhez, szabályokhoz kell alkalmazkodnia egy idegen helyen, amelyben legnagyobb segítőtársa a szülő. A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal

való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel gyengéd átmenetet képez az új környezethez való alkalmazkodásban. A beszoktatás ideje 2 hét, ami idő alatt a gyermek, szülő és kisgyermeknevelő között kialakulnak a biztonságos kötődés alapjai, jobban megismerik, megszeretik és elfogadják egymást. Az első napokban ismerkednek a szülő és gyermek a bölcsődével, és csak a beszoktatás harmadik napon kérjük először a szülőt, hogy rövid időre távozzon a szobából, amit a gyermekkel is megbeszélünk. Majd az ezt követő napokban a gyermek szükségletei szerint nyújtjuk a szülő nélkül töltött időt a gyermekcsoportban. A második hét első napján már a kisgyermeknevelő felkínálja az alvás lehetőségét a szülő jelenlétében, amennyiben a gyermek elalszik, a szülő jelen van ébredéskor. A beszoktatás 9. napján a kisgyermeknevelő biztosítja az alvási nyugalmat, majd felkínálja az uzsonnázás lehetőségét, és így érünk el a 10. nap végére úgy, hogy már egész napot tölt el a gyermek a bölcsődében a reggelitől egészen az uzsonnáig.

9. Családok támogatásának módszerei, lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és eredményes működtetésére irányul.

8.1. Családlátogatás

A beszoktatás megkezdése előtt minden esetben sor kerül a családlátogatásra, ahova a gyermek saját kisgyermeknevelői érkeznek előre egyeztetett időpontban, a gyermek ébren léti idejében. Célja, hogy a gyermek saját biztonságot nyújtó közegében ismerkedhessen a nevelőkkel, illetve a szülőknek lehetőséget nyújt, hogy bővebben informálódjanak a bölcsődei életéről, és jobban megismerhessék a kisgyermeknevelőket, akikre gyermeküket bízják. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

8.2. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás a gyermek hangulatáról, napi történéseiről, az őt ért változásokról való rövid tájékoztatást jelenti. Reggel a szülő pár gondolatban elmondja a gyermeket fogadó kisgyermeknevelőnek, milyen volt az éjszaka, hogy indult a napjuk, milyen a kedve a kisgyermeknek. Ezek a dialógusok rövidek, hiszen a szülő is siet a munkába, illetve a gyermek érdeke is azt diktálja, hogy az elválás ne zavarja meg túlságosan. Délután adódik lehetőség tágabb információ cserére, ahol megbeszélheti a szülő és kisgyermeknevelő, hogyan zajlott a nap.

8.3. Egyéni beszélgetések

Egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, kisgyermeknevelő, vagy a bölcsődevezető. Ezek a beszélgetések előre egyeztetett időpontban, a többi szülő kizárásával történnek. Lehetőséget biztosítanak a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, problémák kölcsönös megoldáskeresésére. Szükség esetén kérhető egyéb szakember bevonása is.

8.4.Szülőcsoportos beszélgetések

Nevelési évente legalább három alkalommal megszervezett tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével, a szülőket aktuálisan foglalkoztató nevelési témákról (pl.: szobatisztaságra nevelés, cumiról való leszokás stb.), esetleg problémákról (pl.: harapás, agresszió).

8.5. Szülői értekezlet

A szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési évben célszerű háromszor tartani, de különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

8.6. Indirekt kapcsolattartási formák

Írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlapon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. Ide tartozik a faliújság, szórólapok, Facebook, Instagram oldalak és a bölcsőde weboldala.

10. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

Bölcsődénk az alapellátás prioritása mellett családtámogató szolgáltatásokat szervez. Szolgáltatásainkat a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekeknek és családjaiknak többletként (a megállapodás szerint rögzített külön díjazás fejében) biztosítjuk.

9.1. Pöttömtorna

A kisgyermekkorban a mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a csoportszobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Amikor a szabadban kevesebb lehetőség van a mozgásra heti egy alkalommal pöttöm tornát tartunk a tornaszobában.

9.2. Babamuzsika

A nevelési év első és második felében, 10-10 alkalommal várjuk ide a szülőt és gyermekét. A foglalkozásokat Ringató tanfolyamot végzett kisgyermeknevelő vezeti, délutánonként olyan időben, amely a legtöbb érdeklődő szülő számára megfelelő. A kiválasztott dal és mondókaanyag megfelel a kisgyermekek életkori sajátosságainak, évszakoknak, jeles ünnepeknek, és a szakmai elvárásoknak.

11. A bölcsődei ellátás igénybevétele

10.1.A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A bölcsődei ellátás igénybevétele önkéntes, a bölcsődei Felvételi kérelem kitöltésével kezdeményezhető. A kérelem a Szombathelyi Bölcsődék honlapjáról (www.bolcsodeszombathely.hu) is letölthető, e-mailben a bölcsődevezetőnek visszaküldhető, de személyesen is kitölthető, ilyenkor lehetőség van a választott intézmény körbejárására is.

A bölcsődei felvételnél előnyt élvez különösen az a gyermek:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét kezdeményezheti a gyermek szülője hozzájárulásával:

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
- a szociális, illetve családgondozó,
- a Gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhivatal. (2)

Az ellátásra jogosultak köre:

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról értelmében:

42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

- a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

- b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,
- c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
  - ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
  - cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható (1)

A bölcsődei ellátás igénybevételéhez szükséges dokumentumok:

- A gondozási díj megállapításához jövedelemnyilatkozat (nem szükséges abban az esetben, amennyiben a szülő nyilatkozatot tesz a bölcsődei terítési díj maximális összegének vállalásáról),
- a gyermek, és szülője (törvényes képviselője) lakcímkártyájának, személyi igazolványának másolata,
- gyermek egészségügyi kiskönyve, a benne lévő státuszlapok és oltási kiskönyv másolata,
- a gyermek TAJ kártyájának fénymásolata,
- a szülő munkavégzése esetén munkáltatói igazolás, (közös szülői felügyeleti jog esetén mind a két szülő munkáltatói igazolása),
- szülő nappali tagozatos tanulmányai esetén az iskolalátogatási igazolás,
- jegyzői határozatot arról, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartós betegséget igazoló dokumentum,
- a Magyar Államkincstár határozata/igazolása családi pótlékról/GYEDről/GYESről.

Étkezési, gondozási díjak:

Szombathelyen a bölcsődei ellátás térítésköteles. (SZMJV 11/1993. (IV.1.) rendelete alapján). A bölcsődei ellátás díjának megállapításakor a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni. Ingyenes ellátásban kell részesíteni azt a gyermeket, aki tartósan beteg, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, akinek a szülei munkanélküliek, illetve a 3 vagy több gyermeket nevelő családokat. A Szombathelyi EBI weboldalán elérhető a térítési díj kalkulátor, amely segítségével a szülők otthon is ki tudják számolni, mennyi lesz a gondozási díj.

Gondozási térítési díj mellett étkezési díjat is kell fizetni, kivéve, ha:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át.(1)

Ezen esetekben a napi 4 étkezés díjtalan a gyermek részére.

10.2. Igénybevevők és a személyi gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A szülőknek joga van ahhoz, hogy:

- Megválassza azt a bölcsődét, ahova gyermekét íratni szeretné
- Tájékoztatást kapjon a bölcsőde működéséről, szabályairól
- Tájékoztatást kapjon a bölcsődében működő szolgáltatásokról, programokról, azokon való részvétel módjáról, feltételeiről
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét
- Megismerje a bölcsődei nevelési-gondozási elveket
- Tájékoztatást kérjen és kapjon a csoportban dolgozó kisgyermeknevelőktől
- Véleményt, javaslatot tegyen, észrevételeire választ, esetlegesen megoldást kapjon
- Megismerje a saját gyermekével kapcsolatos dokumentumokat.

Kötelessége:

- A házirendben foglaltak betartása
- Együttműködni a bölcsőde valamennyi dolgozójával
- Tájékoztatási kötelezettség
- Térítési díjat határidőn belül rendezze.

Az ellátással kapcsolatosan a szülőt panasztételi jog illeti meg. Panasszal fordulhat a gyermekjogi képviselőhöz, a fenntartóhoz, intézményvezetőhöz – akiknek elérhetőségei a gyermeköltözőben vannak elhelyezve, nyilvánosak mindenki számára.

A gyermek joga, hogy:

- A bölcsődei ellátásban segítséget kapjon a családjában történő nevelkedéshez
- Személyiségét teljes mértékben elfogadják, segítség a maximális kibontakoztatását, erősségeinek támogatását, gyengeségeinek erősítését
- Fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításában segítséget kapjon
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben részesüljön.
- Szakszerű nevelésben és gondozásban részesüljön
- Egyéni szükségleteit az intézményi nevelés adottságaihoz mérten a lehető legnagyobb mértékben biztosítsuk
- Életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelő játéktevékenységeket, játékeszközöket kapjon
- Az esetleges fejlődésbeli elmaradásait, megtorpanásait a szakember időben észrevegye és azok enyhítésben, megszüntetésben szakszerű segítséget kapjon
- A jól kialakított napirenden belül biztosítva legyen a nyugodt alvása, étkezése
- A fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

A munkavállaló joga:

- A munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson
- A munkájával, szakmájával kapcsolatos véleményt nyilvánítson
- Személyét megbecsüljék, emberei méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, tevékenységét értékeljék és elismerjék
- Munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait

- Munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon
- A csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen
- Munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben
- A vele szemben felmerülő panasz esetén meghallgassák.

A munkavállaló kötelessége:

- Munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözképpen jelenjen meg
- A munkaköri leírásnak és vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait
- A gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információkat ennek megfelelően kezelje
- Példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét
- Teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat
- Szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait

Érdekképviselési Fórum működése:

Bölcsődénkben az érdekképviselési fórum célja a szülők és dolgozók érdekeinek képviselése, bölcsőde működésével kapcsolatos javaslatok, észrevételek megvitatása, gyermekek ellátásának és fejlődésének segítése, konfliktusok kezelése és a kommunikáció javítása.

Tagjai:

- bölcsődevezető: tájékoztatást nyújt és figyelembe veszi a javaslatokat.
- 1 fő kisgyermeknevelő: a dolgozói közösség érdekeit képviseli
- 1 fő szülő: a szülők által megválasztott, aki közvetíti a szülői véleményeket
- Fenntartó képviselője: segít a döntéshozatalban

Amennyiben az együttműködés sikeres az hozzájárul a bölcsődei ellátás javulásához, a szülők és dolgozók elégedettségéhez.

12. A bölcsőde kapcsolatai

A Szedreskert Bölcsőde a Szombathelyi Egyesített Bölcsőde tagintézményeként szoros szakmai és munkatársi kapcsolatot ápol a többi bölcsődével. Bölcsődénk közelében elhelyezkedő Játéksziget Óvodával a kapcsolat a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az

átmenet is zökkenő mentesebbé válik. Részt veszünk számos ünnepeiken, és mi is meghívjuk őket a bölcsődei programjainkra.

A kompetencia határok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítottunk ki mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülhetnek.

Akikkel bölcsődénk kapcsolatot tart fenn:

- Kapcsolattartás a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény Intézményvezetőjével, helyettesével, szaktanácsadóval
- EBI Gyermekvédelmi felelősével
- Egyesített Bölcsődei Intézmény Gyermekeiért Egyesület vezetőjével.
- Kapcsolattartás az EBI tagbölcsődéivel
- Gazdasági Hivatal munkatársaival
- Élelmezési Csoport munkatársaival
- Napi kapcsolat a Bokréta Bölcsőde vezetőjével
- Külső kapcsolatok, társintézményekkel, támogatókkal, felkeresések, tájékoztatások
- A közelben található Játéksziget Óvodával
- Kapcsolattartás a Mocorgó Óvodával, akik 2006 óta Zöld Óvoda címet viselnek
- Szombathely Megye Jogú Város Önkormányzatával
- Magyar Bölcsődék Egyesületével- szakmai információk, képzések, előadások
- Szombathely Déli városrészével

13. Dokumentáció

Kisgyermeknevelők által vezetett dokumentáció:

- A gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás
- Csoportnapló vezetése
- Családi füzet vezetése
- Gyermekek egészségügyi törzslapjának vezetése
- Gyermekekkel kapcsolatos napi jelentések
- Fejlődési napló vezetése

Bölcsődevezető által vezetett dokumentáció:

- EcoStat számlázási program alkalmazása
- Gondozási térítési díjak és étkezési térítési díjak kiszámolása, havonkénti elszámolások elkészítése

- Szükséges igazolások – gondozási térítési díjkedvezményhez, étkezési térítési díjkedvezményhez
- Felvételi könyv vezetése
- Felvételi lapok, megállapodások az ellátás igénybevételéről, kilépési nyilatkozat – ellátás megszűnése
- Étkezések jelentése naponta élelmezés felé
- Havi statisztika – Bölcsődei jelentés havonta
- Munkaköri leírások elkészítése, felülvizsgálata
- A dolgozók munkaidő beosztásának elkészítése
- Munkavállalók távollétének jelentése, délutáni pótlékok, pihenőnapok
- Szabadságok nyilvántartása
- Éves szabadságos ütemtervének elkészítése
- Kisgyermek napjelenléti dokumentációja
- Fertőző betegségekről történő kimutatás
- HACCP rendszer működtetése, dokumentációja
- Ételdokumentációs füzet vezetése, Ételmaradékos füzet vezetése
- Munkaterv, beszámoló készítése
- Szakmai program felülvizsgálata és átdolgozása
- KSH Bölcsődei kérdőív, adatszolgáltatás
- Dolgozók továbbképzési kötelezettsége, teljesítés nyilvántartása
- A gyermekek felvételével kapcsolatos dokumentáció
- Tűzjelző készülékek napi, havi és negyedéves ellenőrzése, dokumentálása
- A dolgozók balesetvédelmi és tűzvédelmi oktatásának megszervezése, az ezzel kapcsolatos nyilvántartások vezetése
- Karbantartási táblázatban a szükséges munkálatok, javítások rögzítése, jelzése
- Havonkénti zárás elkészítése a Gazdasági Hivatal felé
- Kis- és nagy értékű eszközök – leltár nyilvántartása

14. Bölcsődénk részletes szakmai programja

A Szedreskert Bölcsőde szakmai programjának központi eleme a környezeti nevelés, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása. A természeti nevelés feladata, hogy erősítse a gyermekekben a veleszületett spontán érdeklődést és kíváncsiságot, melyet a világ jelenségei iránt tanúsítanak. Segítse fenntartani és bátorítani az érzést, hogy részeként is egyek vagyunk a világgal. A környezeti nevelés célkitűzései a világon mindenhol hasonlóak: őrizzük meg, és javítsuk a környezet állapotát, előzzük meg a jövőbeli környezeti problémákat. Legfontosabb feladatunk tehát, hogy megismertessük a tanulókkal az élővilág szépségét és sokféleségét, felébresszük bennük a szeretetet és a felelősséget, hogy felnőttként ne pusztítsák majd, hanem védjék és becsüljék azt. A fenntarthatóság pedagógiájának egyik legfontosabb célja, hogy aktív, környezetükről felelősen gondolkodni és cselekedni képes egyént neveljen. Mindehhez elengedhetetlen a személyes megtapasztalás, annak meg- és átélése, hogy az egyénnek milyen lehetőségei vannak a dolgok megváltoztatásában. Így valósulhat csak meg a fenntarthatóság pedagógiai gondolata: A gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan elv, így kerül a környezettudatosság elsődleges értékek közé.

Bölcsődénk szakmai programjának célja, hogy gyermekeink természetszeretetét, környezettudatos magatartását megalapozhassuk a megfelelő tapasztalatok nyújtásával. A környezettel való ismerkedés áthatja nevelési folyamatunkat. Az időjárás, a természet jellemzői, változásai, a színek, a fények, formák szépségei alapvető biológiai, ökológiai, fizikai, kémiai tapasztalatokra adnak lehetőséget, melyeket ki kell használnunk és megismernünk. A növény és állatvilág megismerése, a környezet megismerésére nevelés fontos része. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek és szüleik is sajátjuknak érezzék a bölcsődét, és annak közvetlen környezetét, így szeretnék, ha név szerint ismernének minden udvarunkon és környékén fellelhető növényt és állatot. Ehhez segítségül kitáblázzuk azokat. Bölcsődénk szeretne aktív tagja lenni az itt élő összetartó közösségnek, együttműködve a helyi szervezetekkel, pl. a közelben található Játéksziget Óvodával.

A jövőben terveink között szerepel a Zöld Bölcsőde cím elnyerése, amelyhez a szükséges kritériumokat a [Zöld Óvoda | Online pályázati felület \(zoldovoda.hu\)](https://zoldovoda.hu) 1 sz. melléklete tartalmazza:

„2.Az bölcsődei nevelés dokumentumaiban hangsúlyosan megfogalmazásra kerülnek a fenntarthatóságra nevelés elvei alapján folyó nevelőmunka jellemzői, a környezet- és

egészségtudatosságra nevelés elvei és területei. A helyi természeti értékek védelmének nevelése hangsúlyosan jelenik meg.

3. A helyi nevelési célok, feladatok megfogalmazásában kiemelten jelennek meg a természet- és környezet védelmével, a helyi adottságok megismerésével kapcsolatos tartalmak.

4. Feladatok elemeként a tevékenységekbe beépülnek a „hungarikumok” – a helyi sajátosságok figyelembevételével.

5. A nevelőmunka hatékonysága érdekében a kisgyermeknevelők alkalmazott módszerei segítik a tanulási környezet megteremtését. A tapasztaláshoz biztosítja a megfelelő helyszínt, az alkalmazott módszerekben rejlő közösség- és személyiségformáló lehetőségeket.

6. A gyermekek nevelése, fejlesztése egyéni képességükhöz és fejlettségükhöz igazodó differenciált bánásmód elve alapján valósul meg. Figyelembe veszi a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (SNI, korai fejlesztési igényű gyermek) nevelését is. Kiemelt szerepet kap a fogyasztói, táplálkozási, ételkészítési, hulladékkezelési szokások alakítása, ételkészítési ismeretekről tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása.

7. Széles körű kommunikációs kapcsolat folyik az intézmény és partnerei között (a szülőkkel, a lakossággal, a környező óvodákkal, más gondozási-nevelési, valamint nevelési-oktatási, közművelődési intézményekkel, civil szervezetekkel, egyesületekkel, magánszemélyekkel stb.). Az adott vidék szellemi és fizikai infrastruktúrája, az életképes vidéki települések, helyi közösségekhez kapcsolódó nevelési folyamatok hangsúlyában a helyi térségi identitás erősítése kap nagy hangsúlyt. Ezzel biztosított a társadalmi hatás, közvetetten a fenntarthatóság, vagyis partneri kapcsolat működik a környezet- és természetvédelem érdekében.

8. Az intézmény kapcsolatrendszerében a tervezésben és a megvalósításban fontos feladatként jelenik meg a helyi igények, lehetőségek és szükségletek összhangja.

9. A gyermekek életkorának megfelelő hagyományok ápolása, gazdagítása megvalósul a bölcsőde életében a szülők bevonásával, és így a családdal való kapcsolatban, valamint a település speciális színterein. A népszokások, jeles napok ünneplésénél érvényre jutnak a helyi környezeti adottságok.

10. A dolgozók tisztában vannak a beosztásuknak, valamint feladatkörüknek megfelelő elvárásokkal, a fenntarthatóság tartalmi jellemzőivel, és ez minden tevékenységben megnyilvánul. Ezáltal a felnőtt közösség munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív

mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására, a közösségi egészséges életvitelre.

11. A nevelőmunka folyamatában résztvevő szakemberek és a szakmai munkát segítő alkalmazottak, (konduktor, gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, dajka, karbantartó stb.), tiszteletben tartják az adott bölcsőde helyi nevelési elveit, melyek a településfejlesztéssel, egészségneveléssel és környezeti neveléssel is kapcsolatosak.

12. Az intézményvezetője és a szakdolgozók példamutató magatartása, és elkötelezett szemléletbeli meggyőződése biztosítja a Zöld Bölcsőde Kritériumrendszere szerinti működést, a nevelőmunka megvalósítását.

13. A szakdolgozók külső és belső továbbképzésében meghatározó szempont a Zöld Bölcsődei programokkal kapcsolatos témák frissítése, kiegészítése, a folyamatos fejlesztés, az innováció, a tudásmegosztás. (zöld bölcsődei, mentori, feladatok ellátása stb.)

14. A bölcsődében a kisgyermeknevelők a gyermekekkel, a gyermekek szüleivel, hozzátartozóival együtt a rontott (használt) papírokat külön tárolóba teszik, hogy a gyermekek újból és sokféleképpen felhasználhassák tevékenységeik során.

15. A biztonságos élelmiszerellátás, a piachoz kapcsolódóan a tudatos fogyasztó és vásárló program célkitűzése kap helyet a működésben, a népegészségügyért felelős tárcák célkitűzéseivel összhangban. Az intézmény a lehetőségeihez mérten a nyersanyagok beszerzésénél előnyben részesíti a helyi piacot, a helyi termelőket.

16. A helyiségek berendezése segíti a környezetbarát szemléletmód, valamint az egészséges életmód megalapozását. A berendezés az egyszerűség, a takarékoság, a praktikusság jegyeit mutatja, a helyi sajátosságot is tükröző természetes anyagok felhasználása érvényesül. A gyermekek által használt eszközöket, játékokat, berendezési tárgyakat ezen elvek felhasználásával biztosítjuk.

17. Minden csoportszobának egyéni hangulata, arculata van, növényekkel, a természetsarokban a természet által adott „kincsekkel”. A gyermekek folyamatosan növényápolási, állatgondozási feladatokat látnak el az egészségügyi előírásoknak megfelelő és megengedett mértékben.

18. Az udvar mentes a legtöbb allergiát, valamint az esetleges mérgezést és sérülést okozó növényektől. A kertben a helyi lehetőségek figyelembevételével valósul meg a zöldséges- és virágoskert, a gyógy- és fűszernövény rész, a komposztáló a sziklakert stb. A gyermekek

kertgondozásához kisméretű kerti szerszám biztosított. Az udvari játékok környezetbarát anyagból készülnek, és megfelelő helyet, teret, időt adnak a gyermekek egészséges mozgásához, szabad játékához. Az udvari árnyékolók és ivókút, illetve ivási lehetőség biztosított.

19. A szelektív hulladékgyűjtés lehetősége biztosított (pl. papír, műanyag stb.), kivéve a veszélyes hulladékokat (pl. elem, olajos palack stb.). A „hulladék nem szemét” elv érvényesül az újrafelhasználás érdekében (ajándékkészítés, játékkészítés stb.) is megvalósul.

20. A működtetés során a bölcsőde vezetősége kiemelten törekszik a környezetkímélő anyagok használatára (környezetbarát tisztítószeres használat), a tudatos takarékosságra. A takarékosági rendszer kiépített a villany-, a vízhasználat és a fűtés terén. Az épületen belül a megújuló energia lehetőségek kihasználására, kiépítésére kell törekedni a fűtés, világítás, meleg víz, stb. biztosítása terén. Energiatakarékos izzók vannak a folyosókon, termekben a világítás megfelel az egészségügyi előírásoknak. A fűtési rendszer környezetbarát. Automata WC öblítőket, hideg-meleg kevert csapvizet, a levegő illatosítására gyógynövényeket használunk.”
(4)

Szakmai programunkat igyekeztünk ennek megfelelően összeállítani. Ezek közül néhányat már meg is valósítottunk. Például az éves nevelési célok megfogalmazásában kiemelt fontosságúak a természet- és környezet védelmével, a helyi adottságok megismerésével kapcsolatos tevékenységek (pl. fák védelme, faápolás, faültetés, madárvédelem, a lakóhely- megismerési tevékenységek, az épített és a természeti környezet védelme stb.). Valamint a nevelési év során megvalósuló programjainkon központi szerepet kap a minket körülvevő természet, illetve a bölcsődei hétköznapiakat is átszövik a környezettudatosság, a természet védelméhez kapcsolódó korosztályra alkalmazható elemei. A szülőket is igyekszünk minél több mindenbe bevonni, pl. minden hozzánk érkező családtól szívesen fogadunk cserepes növényt, hogy bölcsődénk minél „zöldebb” lehessen az épületen belül is. Ezáltal a szülők is jobban magukénak érezhetik az intézményt. Udvarunkon egy „nyári konyha” kialakítását tervezzük, ahol a gyermekek a régebbi vidéki életet imitáló miliőben alkothatnak a homokozó mellett. „Főzőcskézhetnek” igazi kis zománcozott lábasokban, fakanalakkal, régi típusú szűrőedényekkel.

Programjaink kapcsolódnak a magyar hagyományokhoz, jeles napokhoz, világnapokhoz és ünnepekhez, a környezet- és természetvédelem jeles napjainak megünnepléséhez.

Mint minden bölcsődében, így nálunk is átszövi a mindennapokat a környezet hangjainak megfigyelése (eső, szél, jég, madárcsicsergés stb.), a kisgyermeknevelő adott játékhelyzethez illeszkedő éneklése, dúdolása, hangszerhasználata. A kiválasztott darabok alkalmazkodnak a csoport hangulatához, a kisgyermeknevelő aznapi szakmai céljához, évszakhoz, egyéb tevékenységekhez.

A kisgyermeknevelők a mindennapokban a gyermekek pillanatnyi hangulatához, életkori fejlettségéhez igazodva, megismertetik a gyermekeket a különböző technikák alkalmazásával. Szakmai tudásukkal felkeltik és fenntartják a gyermekek érdeklődését, kíváncsiságát, elismerő szavaikkal, elkészült műveik megbecsülésével formálják a gyermekek személyiségének fejlődését. Az alkotások gyakran készülnek újra hasznosított, környezetbarát anyagokból, a Föld védelmét hangsúlyozandó.

A vers és mese nagy hatással van a gyermekek értelmi, érzelmi és szociális fejlődésére. A magyar népi mondókák és a már- már klasszikussá váló szerzők versei és meséi mellett, kiemelt szerepet kap nálunk a környezet és az állatok hangjait utánozó, a természettel kapcsolatos művek, illetve a természeti változásokat és a környezetünk sokszínűségét bemutató tartalmak. A kiválasztott versek, mesék erősítsék meg a környezet megszerettetését, az évszakok változását, szépségét és az őket körülvevő világ iránti szeretetet, tiszteletet.

Bölcsődénk dekorációjában, berendezésében is megjelenik a környezettudatosság, a természet szeretete. Ezen felül tervezzük a szelektív hulladékgyűjtést is bevezetni, valamint a papírt teljesen külön gyűjteni, hogy többféleképpen újrahasználhassuk, alkothassunk belőle. A szülőket is és erre szeretnénk buzdítani, hogy gyarapítsák ezt a gyűjteményt otthonról hozott kidobásra szánt kartonokkal, papírokkal.

Éves programjaink tervezésekor figyelembe vesszük az évszakokhoz, hónapokhoz kapcsolódó világnapokat, a magyar népi hagyomány fontos ünnepeit, jeles napjait, a környezetvédelemmel és természettudatossággal kapcsolatos napokat.

A havi bontásban szereplő versek, mondókák, dalok, mesék csak példaként kerültek megjelölésre. A kisgyermeknevelők repertoárja, szakmai felkészültsége, személyisége, a gyermekcsoport összetétele, mentalitása határozza meg miket alkalmaz a nevelési év során.

Az adaptációs időszak leteltével a csoportok kisgyermeknevelői programtervezeteket készítenek, melyeket a szülők számára jól látható helyen, csoportszobák ajtajában vagy átadókban függesztünk ki. Ez egyrészt bepillantást enged a szülők számára a bölcsődei élet egy

részletébe, másrészt az oda kiírt dalok, mondókák, versek, mesék segítenek otthon is felidézni a bölcsődében halottakat, a közös mondókázás, éneklés, verselés, mesélés pozitív hatással van a szülő gyermek kapcsolatra, érzelmekre.

13.1. Ősz

Szeptember

A szeptember és október hónapok a legtöbb a bölcsődében a beszoktatás hónapjai. Ilyenkor kezdi meg a bölcsődei ellátást a legtöbb gyermek, így ilyenkor a kisgyermeknevelők szakmai tevékenységének nagy részét a gyermekek adaptációjának a segítése teszi ki. A szülővel történő fokozatos beszoktatás a bölcsődei nevelő-gondozó munka egyik fontos feladatát, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az új környezethez való alkalmazkodást megkönnyíti az anya vagy az apa jelenléte, ami biztonságot ad a kisgyermeknek. Fokozatosan alakul ki érzelmi kötődés a kisgyermek és a kisgyermeknevelő között, ez segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában. Ez a hónap a gyermekek és szüleik megismerésével zajlik. A gyermekeket a bölcsődébe "saját" kisgyermeknevelője szoktatja be, az intézménybe tartózkodás ideje alatt végig ő marad a kisgyermeknevelője. A beszoktatás időtartama a jó alkalmazkodás érdekében legalább 2 hét.

Ezalatt az idő alatt a gyermekek átveszik és elfogadják a bölcsőde életritmusát, folyamatos és rugalmas napirendjét. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események – tisztálkodás, étkezés, játék, öltözködés, alvás stb.- megteremtik a gyermek biztonságérzetét, és kiiktatják a felesleges várakozási időt. Lehetőséget adunk arra, hogy ismerkedjenek gyermektársaikkal, az udvari játékokkal, és a környezettel.

Programok, jeles napok

Környezetvédelmi nap: „Gondozzuk kiskertünket”, megismerkedünk a magas ágyásokban lévő növényekkel, az érett termést betakarítjuk, közösen mossuk, fogyasztjuk. A programban részt vesznek a beszoktatás alatt bölcsődénkben tartózkodó szülők is.

Európai Autómentes Nap (09.22.): A Szombathelyi EBI többi bölcsődéjéhez hasonlóan mi is megtartjuk a délelőtti folyamán az autómentes napot. Az udvaron egy közös játékos tornával indítjuk a programot. Autómentes nap keretében beszélgetünk a tömegközlekedésről, megismerkedünk a tömegközlekedési eszközökkel. Vonatos, buszos, közlekedési játékokat játszhatunk.

Magyar Népmese Napja (09.30.): - Benedek Elek születésnapja (1859) - Ezen a napon csak magyar népi mondókákat, dalokat használunk a gyermekek körében. A délelőtti folyamán a vállalkozó kedvű kisgyermeknevelők mesejátékkal kedveskednek a gyermekeknek.

Tevékenység a csoportban

- Betakarítás a magas ágyásokban (fűszernövények, zöldségek)
- Őszi termések és levelek gyűjtése, préselése

Október

Programok, jeles napok

Őszköszöntő ünnepség: A Szombathelyi EBI többi bölcsődéjéhez hasonlóan mi is megtartjuk ezt a hagyományt egy családi délután keretében. Októberben több szüretkezdő napot is ismerünk, pl. Ferenc, Teréz, Orsolya, Simon – Júdás. A szüreti szokások a szőlőszedés végéhez kapcsolódtak. A családokat egy kellemes szüreti mulatságra várjuk, ahol a gyerekekkel közösen a szőlőpréselés a fő tevékenység. A szőlőt szemezzetjük, nyomkodjuk, majd kipréseljük a mustot, amit a gyerekek meg is kóstolnak. A hangulat fokozásának érdekében népzeneket hallgatunk. Különböző alkotó tevékenységek is kipróbálhatók. (pl. krumpli nyomda, alma süni, dióhéjból hajó, levél festés, ragasztás). A szőlő mellett többféle őszi gyümölcsöt is lehet kóstolni. A délután egy szüreti mulatsághoz méltóan tánczással záródik.

Állatok világnapja (10.04.): Assisi Szent Ferenc halálának napja. Az állatok világnapja egész évre azt üzeni, hogy éljünk harmóniában a minket körülvevő élőlényekkel és természettel. Ezen a napon a gyerekek a kisgyermeknevelővel állatokról szóló énekeket énekelnek, mondókákat mondogatnak, állatok hangját és mozgását utánozzák, valamint állatos képeskönyveket nézegetnek. Ezen a napon lehetőség nyílik az állatokkal való ismerkedésre. Ebben a szülők segítségét is kérjük. Akinek van otthon a bölcsődébe biztonságosan behozható állata (papagáj, hörcsög, nyuszi, tengeri malac, teknős stb.) azt szívesen fogadjuk ezen a délelőttön.

Tevékenység a csoportban

- Közös szüreti mulatság a szülőkkel
- Termésjátékok készítése /csuhé, gesztenye, makk, levelek, toboz stb./
- Természet változásának megfigyelése (eső, szél, hűvös reggel; őszi szépségei, színei; hullanak a levelek)

November

A beszoktatások nagy részének letelte után elindítjuk Babamuzsika, és Pöttömtorna szolgáltatásainkat is. Az esős időjárásban a teraszon biztosítjuk a gyermekek levegőztetését, a csoportok pedig előzetes beosztás alapján napközben szabadon használhatják a tornaszobát a gyermekek mozgásigényének a kielégítésére.

Programok, jeles napok

Márton nap (11. 11.): Szent Márton a legnépszerűbb középkori szent, városunk védőszentje. Bölcsődénkben ezen a napon vásárt rendezünk a gyerekeknek. Jó idő esetén, az udvaron, a gyerekek kis kosárral érkeznek, az igényesen feldíszített standoknál játékpénzzel vásárolhatnak. A portékák elsősorban az ünnepnek megfelelőek. (libás dolgok, őszi termékekből készült ajándékok stb.) Libás dalok éneklése és eljátszása szintén a program része. (pl. Gyertek haza ludaim, Száz liba egy sorba). Éhségünk csillapítására pogácsát, libazsíros és liba tepertő krémes kenyeret, valamint sütit lehet fogyasztani, Szomjunkat teával csillapíthatjuk. Délután a szülőkkel lámpás sétát tartunk a bölcsőde mellett fekvő Szedreskertben, melyről bölcsődénk is kapta nevét.

Katalin nap (11. 25.): Katalin napkor gyümölcsfaágat tehetünk vázába és karácsonyra ki fog zöldülni. Ehhez a szülők segítségét kérjük, otthonról hozott faágakkal.

Tevékenység a csoportban

- Márton-napi lámpás készítése
- Termékek válogatása, ragasztása
- Tépés, ragasztás
- Gyurmázás
- Madáretető készítése, kihelyezése, eleséggel való feltöltése
- Mikuláshoz kapcsolódó alkotótevékenységek

13.2. Tél

A téli évszak megfigyelésére lehetőséget ad a bölcsőde udvara. Megfigyeljük a különféle csapadékokat, a fákat, növényeket. A gyerekek lapátolhatják a havat, játszhatnak vele úgy, mint nyáron a homokkal. Megtapasztaljuk az olvadás folyamatát a jég segítségével. Borbála napkor cseresznye, vagy meggyfaágat helyezünk vízbe. Luca napon lucázás, búzavetés történik. Bölcsődében a karácsonyt nem ünnepeljük, úgy tartjuk, hogy az családi ünnep, amelynek a szépsége a meghittségében rejlik, éppen ezért nem állítunk karácsonyfát vagy

ajándékozunk, de készülünk az ünnepre. mézeskalácssütéssel, adventi koszorú készítésével. Farsangi ünnepünk pedig a mulatozásról, táncról és jókedvről szól.

December

A december hónap a bölcsődés korosztály számára is különleges hónap, ők is átérzik az adventi várakozás izgalmát és örömét.

Programok, jeles napok

Adventi készülődés: A Karácsony egyházi és családi ünnep, azaz nagyon bensőséges és egyben a szeretet ünnepe is, ezért ezt az ünnepet a Mikulással ellentétben a bölcsődében nem tartjuk meg. A várakozás varázsos hangulatát, a készülődés örömét viszont megpróbáljuk különféle formában „becsempészni” a bölcsőde falai közé. Ünnepi díszbe öltöztetjük a csoportszobát, megismertetjük a gyerekekkel, mit jelent az ünnepi készülődés, milyenek a hozzá kapcsolódó szokások. A játékos ismerkedés komplex formában történik. Manipulációs tevékenységek, éneklés, mesélés, bábozás e téma köré fonódnak. Az Adventi koszorún meggyújtjuk a gyertyákat, közben karácsonyi dalokat éneklünk. Mézeskalács figurák sütése is történik az adventi időszakban.

Mikulás napja (12.06.): A Mikulás napi ünnepséget, több hetes készülődés, várakozás előzi meg. A bölcsődés gyermekeknek először meg kell barátkozni magával a Mikulással. Fontos, hogy mint kedves, szeretett személyt ismerjék meg – el kell oszlatni a kételyeiket, félelmeiket. Ennél az ünnepnél különösen szükséges a ráhangolódás, a megfelelő felkészülés, hogy az ajándékot hozó, örömmel várt kép alakuljon ki a személyéről. Minden kisgyermek megtisztítja kiscipőjét, melyet kitesznek a teraszra, majd ablakon keresztül integetnek az érkező Mikulásnak. Nagyon nagy az öröm, mikor a csokival töltött kiscipőt behozzák, és bontogatják az édességeket. A csoportokban Mikulásos dalokat, mondókákat, versikéket alkalmazunk, báb formájában is eljön hozzánk, beszél a gyermekekhez, a rénszarvasait is vendégül látjuk a játékkonyhában. Mindezeket a módszereket alkalmazva a tapasztalat azt mutatja, hogy a kisgyermekek szívesen várják a Mikulás érkezését és sírás ritkán fordul elő alakjától.

Luca napja (12.13.): Búzát ültetünk, ami karácsonyra kihajt. Megfigyeljük növekedését, majd hazavihetik, a gyerekek, díszíthetik vele az ünnepi asztalt.

Tevékenység a csoportban

- Hóember ábrázolása
- Öltözzünk melegen – ragasztás papírra
- Beszélgetés a Mikulásról
- Mikulás és Karácsony témájú alkotótevékenységek
- Beszélgetés a karácsonyról
- Adventi koszorú készítése, az adventi gyertyák meggyújtása közösen a gyermekkel, közös éneklés
- Amennyiben esik a hó, a hó tulajdonságainak megtapasztalása, hóemberépítés, hógolyózás, szánkózás
- Karácsonyi díszek készítése

Január

Programok, jeles napok

Vízkereszt napja (01.06.): Leszedjük a karácsonyi dekorációt, újat rakunk fel. Kezdetét veszi a farsangi időszak, mely hamvazó szerdáig tart.

Tevékenység a csoportban

- Beszélgetés az ünnepekről, ki mit kapott, mit csináltak stb.
- Téli kép festése
- Madár lábnyomok a hóban: festékbe mártott szivaccsal
- A tél megfigyelése a természetben
- Madarak etetése
- Időjárás függvényében a hó megtapasztalása, hógolyózás, hóemberépítés
- Hideg-meleg megtapasztalása
- Készülődünk a farsangra, beszélgetünk róla, jelmezeket próbálunk

Február

Programok, jeles napok

Farsang: Ősi örömnép, gyökerei régre nyúlnak vissza. Német eredetű szó, jelentése: pajkosságot űzni. Fő napja Dorottya napja, azaz február 6. Az ünnepre hangolódást csoportszoba felnőttel való közös díszítése, gyerekek által készített álarcokkal, farsangi szemüvegekkel, csákókkal, bohócokkal segítjük. A farsangi mulatságra a délelőtti órákban

kerül sor, amikor farsangi fánkot eszünk, a csoportok meglátogatják egymást és ebéd előtt egy nagyot táncolunk közösen a tornaszobában. Ilyenkor mindenki jelmezbe öltözik, felnőttek és gyermekek egyaránt. Természetesen a gyermekek számára nem kötelező a farsangi jelmez, az öltözik be, aki szeretne. A szülők számára mindig adunk ötleteket, egyszerű, könnyen elkészíthető és praktikus, a bölcsődés korosztály számára kényelmes jelmezek készítésében.

Gyertyaszentelő, Boldogasszony napja (02.02.): Ez a nap ismert időjárás jósoló nap. Amikor a medve kibújik a barlangjából ezen a napon és meglátja napos időben az árnyékát, akkor megijed tőle, visszabújik a barlangjába és még hosszú lesz a tél. Ehhez kapcsolódóan mi is megfigyeljük az árnyékunkat, körbe rajzoljuk krétával, a nagyobb gyermekekkel megpróbáljuk el is kapni az árnyékunkat.

Tevékenység a csoportban

- Farsangi előkészületek, dekoráció
- Farsanghoz és medvéhez kapcsolódó alkotótevékenységek
- Medve hang, csöppenő jégcsap hangjának megtapasztalása
- Medve mozgásának utánozása
- Jég tulajdonságainak megismerése
- Madáretető ragasztása papírgurigából

13.3. Tavasz

Tavasszal is figyeljük az évszak okozta változásokat a bölcsőde udvarán. Megkezdődhetnek a kerti munkák az ágyásokban, gyomlálás, elszáradt tövek eltávolítása, új növények ültetése. A tavaszi feladatok közé tartoznak a Húsvéti előkészületek, nyuszi fészkek készítés, Anyák napi készülődés. Lehetőség nyílik a kert gondozásának figyelemmel kísérésére. Megfigyelhetjük a rügyező fákat, az olvadó havat és a tavasz színeit.

Március

Programok, jeles napok

Sándor, József, Benedek napja (03.18., 19., 20.): Meleghezó napok. A méheket e napokon engedik szabadon. Az ágyásokban eldughatjuk a fokhagymát, elvethetjük a kaprot, krumplit is ilyenkor szokás ültetni. Ezekben a napokban térnek haza a gólyák is. A kisgyermeknevelők gólyáról szóló énekeket énekelnek, verselnek, beszélgetnek a költöző madarokról. A délelőtti folyamán krumpli nyomdával alkothatnak a gyerekek, illetve gólyás mondókákkal és dalokkal kísérve utánozhatják a gólya mozgását.

Újrahasznosítás világnapja (03.18.): Erre a napra készülve a szülők segítségét kérjük, hogy gyűjtsék otthon az újra felhasználható dolgokat, pl.: flakonokat, maradék fonalakat, ruhaanyagokat, különböző papírhengereket. A bölcsődében ezekből az anyagokból a kisgyermeknevelők segítségével készülhetnek kis autók, sétáló puli kutyák, vagy manók, különféle bábok, amikből kiállítást is rendezünk, amit a szülők is meg tekinthetnek. Ötleteket is adunk, vállalkozó kedvű szülők otthon is alkothatnak gyermekeikkel, ha behozzák, ezeket a műveket szintén kiállítjuk. Ezekben a kreatív tevékenységekben megjelenik a gyermek „én csinálom” öröme, a közös munkálkodás élménye. Büszkeséggel tölti el, hogy művét megbecsülik, értékelik.

Víz világnapja (03.22.): A gyermekekkel beszélgetünk a vízről: Mire használjuk? Milyen állatok laknak benne? Hogyan lehet takarékoskodni vele?. Papírból készült kis hajókat úsztatunk, nagyobb gyerekekkel szívószállal versenyeztetünk jó idő esetén az udvaron, rossz idő esetén a csoportszobában, illetve dekor gumiból készült halacskákat horgászhatnak az ügyes kis horgászok kis hálóval, pecabotokkal.

Tevékenység a csoportban

- A természet változásainak megfigyelése
- Magok ültetése, csíráztatás
- Magas ágyások előkészítése
- Madarak hangjának megfigyelése
- Víz világnapjára, Újrahasznosítás világnapjára való készülődés
- Tavaszi alkotótevékenységek

Április

Programok, jeles napok

Húsvét: Nyuszi várásra készülődünk a csoportban, hangulathoz illő dekorációval, különféle tevékenységekkel. Tojást festünk természetes anyagokkal (pl. hagyma héja, mintázzuk virágokkal, levelekkel), sütit sütünk közösen a gyerekekkel, amit húsvéti, és tavaszi formákkal szaggatunk, és az ünnephez kapcsolódó mondókákat, dalokat verseket mondogatunk, énekelünk. A Húsvéti Nyuszi az udvaron rejti el az apró ajándékokat, amiket a gyerekek kereshetnek meg, és élő nyuszi simogatására is lehetőséget biztosítunk a Falumúzeum segítségével.

Bölcsődék Napja (04. 21.): Hazánkban az első bölcsődét a pesti Bölcsőde Egylet nyitotta meg, 1852. április 21-én, a Kalap utcában. A Magyar Bölcsődék Egyesülete a 2000. jubileumi évben kezdeményezte, hogy megemlékezésként és tiszteletadásként legyen minden év április 21. a Bölcsődék Napja. Ez a nap nevelés nélküli munkanap, amit már a nevelési év kezdetekor jelzünk a szülők felé. Ilyenkor a bölcsőde zárva tart, a bölcsődei dolgozók csapatépítő programokon vesznek részt.

Föld Napja (04.22.): Ezen a napon hangsúlyozzuk a környezet és természetvédelem fontosságát, életkornak megfelelően. Szelektív falat készítünk, amin lehetőség van a papír, fém és műanyag hulladék válogatására, szortírozására játékos formában. Köveket festünk, illetve különféle magokból képet ragaszthatnak.

Méhek Hazai Napja (04.30.): A méhek napját 1994-től a Magyar Méhészek Egyesületének kezdeményezésére április 30-án ünnepeljük Magyarországon. Mivel hazánkban sajnálatos módon alacsony a mézfogyasztás, a program nem titkolt célja a méz és a méhészeti termékek megismertetése és megkedveltetése. Ilyenkor országszerte mézkóstolókkal, kiállításokkal, filmvetítéssel, játszóházzal várják a méhészek az érdeklődőket.

Bölcsődénkbe ezen a napon megkérjük a szülőket, hogy a gyerekek reggel sárga-feketébe öltözve érkezzenek, mint a szorgos méhecskék. A csoportokba nagy karton virágok közepébe helyezett kosárba sárga és barna labdákat teszünk, a kis méhecskéink pedig saját kis kosaraikba gyűjthetik a nektárt virágról-virágra röppenve. Később mindenki elkészítheti a saját kis méhecskéjét, amit aztán egy közös kaptárba helyezünk. A szülők segítségét is kérjük, hogy minél többféle mézet kóstolgathassunk a nap folyamán.

Tevékenység a csoportban

- A tavaszi színvilág megjelenítése
- Tavaszi növényekkel, rovarokkal, madarakkal való ismerkedés
- Nyuszi várás, tojásfestés, tojáskeresés
- Anyák Napi meglepetés elkészítése
- Készülődés Húsvétra, Föld Napjára és a Méhek Hazai Napjára

Május

Programok, jeles napok

Anyák Napja: Az ünnepségre már hetekkel korábban megkezdjük a készülődést mondókákkal, rövid versekkel, dalokkal. Május első hétvégéjét megelőző pénteken arra kérjük a szülőket, hogy az édesanyák érkezzenek a gyermekekért. A csoportokban apró kis ajándékkal és versikével készülünk az édesanyák és nagymamák számára. A csoportban anyák napi sarkot alakítunk ki, ahol a gyermekek nyugodt körülmények között, egyesével, az ünnep intimitását megtartva köszönhetik az anyukákat.

Pünkösd: Húsvét után 50 nappal kezdődik a pünkösdi király választása. Uralkodása egy napig tart. A tavasz folyamán virágszirmokat gyűjtünk, lepréseljük őket, és ezen a napon képeket ragasztunk belőle. A jeles napra rövid kis énekes játékkal készülünk. A király- és királynéválasztás történik apró ügyességi játékkal (pl.: körbeforgás, páros lábbal ugrás), majd az uralkodó pár virágszirmokat szór áldásként az érdeklődőkre, vidám éneklés, táncolás közben.

Gyermeknap: A bölcsődékben az év minden napján a gyermekek körül forog a világ, de különösen igaz ez május utolsó hétvégéjére, Gyereknapon. Már reggel feldíszített udvarral és zenészővel fogadjuk a gyermekeket. Délután várjuk a szülőket, testvéreket, régi bölcsődéseket a gyermeknapi forgatagunkba, ahol számos program közül lehet választani: tűzoltóautó, légvár, lufi hajtogatás, kézműves kuckó, népi játékok, állatsimogató várja a gyermekeket. A gyermekeknek arcfestést és csillámtetoválást is készítenek a kisgyermeknevelők. A programokon megéhezett és megszomjazott résztvevőket finom limonádé, palacsinta, pogácsa, kakaós csiga, jégkrém várja. A program egésze alatt gyermek- és népdalok szólnak a jó hangulat fokozásának érdekében.

Madarak és fák napja (05.10.): Délelőtt a bölcsőde udvarán körbe sétálunk, megfigyeljük a fákat, milyen alakúak a levelek, milyen állatok élnek a fákon, ehhez kapcsolódóan könyveket is nézegetünk. A gyermekek ezen a napon a kisgyermeknevelők segítségével WC- papír gurigából távcsövet készítenek és az udvaron átsuhanó, a fák tetején megbúvó madarakat figyelik. A madarakhoz, bogarakhoz, fákhoz kapcsolódó dalokat és mondókákat éneklünk.

Tevékenység a csoportban

- Aszfaltrajz
- Homokvár építés
- Virágok préselése, ragasztása

- Készülődés Anyák Napjára
- Bogarakkal, madarakkal való ismerkedés
- Egyre hosszabb időt töltünk a szabad levegőn

13.4. Nyár

Június, Július, Augusztus

A nyári időszak beköszöntével a lehető legtöbb időt töltjük a szabadban. A szabadjáték biztosításához az udvari játékok mellett, az építő játékok egy része, és a szerepjátékokhoz szükséges eszközök is kikerülnek az udvarra. Az árnyékban elhelyezett asztaloknál lehet olvasni, rajzolni, színezni. Nyáron nemcsak papírra, de az aszfaltra, homokba is lehet rajzolni. Vizezős játékokat játszunk, a sárba és sárral rajzolunk, labdázunk, autózunk, használjuk a párapaput. Lehetőséget biztosítunk a pancsolásra is, amit minden gyermek nagyon élvez. A víz is változatos tevékenységre ösztönöz: lehet pancsolni, vizet meregetni, poharakból átönteni, vizes kézzel, lábbal az aszfalton lenyomatot hagyni. Fokozottan ügyelünk a kisgyermekek folyadékpótlására a nagy melegben, többször kínáljuk őket napközben. 11⁰⁰-15⁰⁰ között nem tartózkodunk udvaron, a szobában biztosítunk tevékenységeket a gyermekek számára.

Ezek a hónapok a nyári leállás hónapjai is, amikor a bölcsőde négy hétre bezár. A szülőket a nyári zárás időpontjáról már februárban tájékoztatjuk, igény esetén ügyeletet biztosítunk.

Augusztusban elbúcsúzunk az óvodába menő gyermekektől, akik emlékül kis ajándékot és batyut kapnak.

15. Továbbképzési feladatok

Házi továbbképzéseket szervezünk havi rendszerességgel a szakdolgozók számára. A megbeszélések témája mindig valamilyen szakmai probléma, érdekes eset, melyek segítik a professzionális munkavégzést, emellett tapasztalatcserékre is lehetőséget teremt. Továbbá akkreditált továbbképzéseken vesznek részt a bölcsőde dolgozói. A szakmai továbbképzésekhez szükséges a szakdolgozók regisztrációját elvégezni a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet és a Családbarát Ország Nonprofit Szervezet honlapjára, ez alapfeltétele a meghirdetett továbbképzésekre való jelentkezésnek. A bölcsődevezető köteles vezetőképzésen részt venni a kinevezését követő egy éven belül. A bölcsődevezető feladata továbbá továbbképzési tervet készíteni és segíteni a dolgozókat a regisztráció és a jelentkezés folyamatában. A továbbképzési kötelezettségeket a 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról tartalmazza. A Magyar Bölcsődék Egyesülete által elérhetőek a szakmai továbbképzések, munkakörhöz kötött, és szabadon választható képzések egyaránt. (6^{iv}) A paletta színes, változatos, érdekes témákból áll össze. A fent említett rendelet megengedi, hogy a szabadon választható képzésekből gyűjthető krediteket munkakörhöz kötött képzésekkel váltsuk ki. Bölcsődénk szakdolgozói szívesen élnek ezzel a lehetőséggel a minél színvonalasabb szakmai munkavégzés érdekében. Dolgozóink között van, aki másik tagbölcsődéből érkezett hozzánk, ők már megszerzett krediteket hoznak magukkal, és akadnak pályakezdők is, akiknek még csak most indul a pontgyűjtést. A bölcsődevezető figyelemmel kíséri, vezeti, ki holt tart a pontszerzéseken, hogy mindenki eleget tehessen továbbképzési kötelezettségeinek.

3. táblázat: Kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettsége

Megszerzendő összes pont/ Továbbképzés területei	Középfokú végzettség esetén	Diplomával rendelkező munkavállalók esetén
	60 pont	80 pont
Kötelező	12 pont	16 pont
Munkakörhöz kötött	24 pont	32 pont
Szabadon választott	24 pont	32 pont

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény a kisgyermeknevelő munkakör betöltéséhez szükséges továbbképzések mellet, kiemelten támogatja a dolgozók önképzési törekvéseit is.

A szakirányú, diplomás képzések elvégzésére buzdítja a dolgozókat. Esetenként tanulmányi szerződés megkötése után igazolt távollétet biztosít az iskolai napokra. Célunk, hogy minél

képzettek munkatársak lássák el a hozzánk érkező családokat, ezzel is emelve a munka színvonalát.

16. Záró gondolatok

A Szedreskert Bölcsőde szakmai programjának megalkotásakor a törvényi szabályozás mellett figyelembe vettük a helyi sajátosságainkat, a nálunk dolgozó valamennyi munkatárs készségeit és képességeit, a hozzánk járó családok igényeit. A jövőben elsődleges célunk, hogy az összehangolt cél és feladatrendszer segítségével a gyermekek mindenek fölött álló érdekét érvényesítve kialakítsuk a bölcsőde jó szakmai hírnevét. Kiemelt feladatunknak tekintem, hogy a bölcsődébe járó gyermekek egyre nyugodtabb és rendezettebb környezetben élhessék meg gyermekkoruk játékos bölcsődés éveit, a szülők pedig biztonságban és jó hangulatú légkörben tudhassák gyermekeiket. Az intézmény mai arculata, a benne folyó hatékony és korszerű nevelőmunka alapja az együtt munkálkodó alkalmazotti közösség.

*„A gyerek számára a legjobb terápia
valószínűleg az a jóérzésű, stabil felnőtt, akinek
a szívében szeretet és türelem lakozik.”*

L. Ron Hubbard

17. Melléklet

1. sz. melléklet – Bölcsődei házirend

Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény

9700 Szombathely, Bem J. u. 33.

Tel: +36 (94) 501-550 • Fax: 501-578

H Á Z I R E N D

Bölcsőde címe:	Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény <u>Szedreskert Bölcsőde</u> 9700 Szombathely, Szent István király u. 119.
Telefon:	06-94/900-046
Intézményvezető:	Sebestyén Bianka
Intézményvezető székhelye:	Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény 9700 Szombathely, Bem József utca 33.
Telefon, e-mail:	94/501 – 551 sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu
Bölcsődevezető:	Urr Bianka
Telefon, e-mail:	94/900-046 urr.bianka@ebi.szombathely.hu
Gyermekvédelmi felelős:	Péter Anita
Telefon, e-mail:	94/501 – 550 peter.anita@ebi.szombathely.hu
Gyermejk jogi képviselő:	Turi Renáta
Telefon, e-mail:	20/489-9635, 99/313-032 renata.turi@ijb.emmi.gov.hu
Az intézmény fenntartója:	Szombathely MJV Önkormányzata 9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3. Telefon: 94/520-100 Elérhetőség: Egészségügyi és Közszolgálati Osztály Osztályvezető: Vinczéné Dr. Menyhárt Mária Email: Vinczene.Maria@szombathely.hu

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény tagbölcsődéibe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője terjeszthet elő a bölcsőde által kiadott formanyomtatványon. A kérelmet a bölcsőde vezetőjéhez kell benyújtani.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a gyermek törvényes képviselőjével megállapodást köt az alábbiakról:

- az ellátás várható időtartamáról
- a fizetendő étkezési és gondozási személyi térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról.
- a szolgáltatások formájáról, módjáról.

A gyermekek jogai:

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez.
- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön.
- A fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.
- Emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban – nevelésben részesüljön. (1997.évi XXI.tv. 6 §)

A szülők jogai és kötelességei:

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését – gondozását bízza,
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét, Megismerje a nevelési – gondozási elveket,
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,

- Megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat,
- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- A fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- Az intézmény házirendjét betartsa. (1997. évi XXI.tv.12. §)

Intézmény által nyújtott szolgáltatás:

- A bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozás,
- Napi négyeszeri étkezés, nyugodt alvás, pihenés feltételeinek biztosítása
- Gyermekek szabadlevegőn tartózkodásának biztosítása, egészséges életmód feltételeinek biztosítása
- Életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő játéktevékenység, megfelelő készségfejlesztés biztosítása
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében gondozásba ágyazott rehabilitáció, rehabilitáció segítése.

A gyermek számára nyújtott szolgáltatások módja:

- életkorának megfelelő gyermekcsoportban a szükségleteinek, igényeinek, fejlettségének megfelelően kialakított napirend a kisgyermeknevelő egyénre szabott nevelő gondozó munkáján keresztül biztosítja a gyermek fejlődését, személyiségének kibontakoztatását

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte,
- sajátos nevelési igényű gyermek esetén, ha a gyermek a 6. életévét elérte.
- a bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.
- a gyermek bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartás zavara miatt veszélyezteti a többi gyermek egészségét.
- a házirend súlyos megsértése esetén.

Nyitvatartás: A bölcsőde munkanapokon 6.00 – 18.00-ig tart nyitva.

A kisgyermeknevelők 6.00-17.00-ig csúsztatott munkarendben dolgoznak.

A gyermekek fogadása ebben az időszakban történik.

1. A bölcsődébe munkanapokon reggel **6.00 – 10.00 óráig** érkezhetnek a délelőtti folyamán a gyerekek. **A reggeli 8.00-8.30-ig tart.** Kérjük, amennyiben lehetőségük engedi, a gyermekek átadása az étkezés előtt vagy után történjen, mivel a kisgyermeknevelő ebben az időben egyedül felügyeli a csoportban étkező gyermekeket! A gyermekek hazavitelére közvetlenül az étkezések után **12.00 órakor**, illetve **15.15 – 17.00 óráig** van lehetőség. **Egyéni igény jelzése esetén** a gyermeket **5.30 órától** tudjuk fogadni, valamint a gyermekek felügyeletét, nevelését-gondozását **18.00 óráig** tudjuk biztosítani.
2. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülői felügyeletet gyakorló személy, vagy az általa írásban megbízott, legalább 18. életévét betöltött személy viheti el.
3. Bölcsődébe érkezéskor, amíg a szülő a gyermeket át nem adja a kisgyermeknevelőjének, illetve távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén **a szülő viseli a teljes felelősséget gyermekéért.**
4. A bölcsődei öltözőszekrény csak a gyermek ruhájának tárolását biztosítja. A bölcsődébe behozott, otthagyt **tárgyakért nem tudunk felelősséget vállalni.**
5. A bölcsődébe csak **egészséges gyermek** hozható. A közösség egészsége érdekében a 37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű vagy antibiotikumos kezelés alatt álló, illetve fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. **A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell! Betegség után a gyermeket csak orvosi igazolással tudjuk fogadni! (15/1998.(IV.30.) NM rend. 38.§)**
6. A gyermek napközbeni megbetegedése esetén a kisgyermeknevelő haladéktalanul értesíti a szülőt, vagy ha őt nem sikerül elérni, akkor a szülő által előzetesen pontos címmel és telefonszámmal megadott hozzátartozót, aki köteles mielőbb gondoskodni a gyermek elviteléről.
7. A térítési díj elszámolása érdekében a szülő köteles gyermeke bármilyen okból eredő távolmaradását a hiányzás kezdő napján 8.00-ig bejelenteni! **A szülő abban az esetben**

is köteles gyermeke hiányzását jelezni, amennyiben mentesül az étkezési vagy személyi térítési díj fizetése alól.

8. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarhatja!

A beszoktatási időn túl, a kisgyermeknevelővel előzetesen egyeztetett időpontban lehetőség van a gyermek bölcsődei látogatására.

9. A gyermekkel kapcsolatos észrevételeket, kérdéseket, problémákat a kisgyermeknevelőkkel való **személyes találkozás** során, az intézmény által meghatározott napokon, **fogadóórán** vagy a **családi füzetbe** történő bejegyzéssel lehet megtenni, valamint negyedévente szülőcsoportos megbeszélésen, ahol a kisgyermeknevelővel személyes beszélgetésre van lehetőség.

10. **Az étkezési és a személyi térítési díjat banki átutalással kell befizetni. Az utalást a számla kiállítását követő nyolc napon belül köteles a szülő kiegyenlíteni. Amennyiben a szülő a fizetési határidőn belül nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a gyermeket a befizetés elmulasztását követő naptól nem tudjuk fogadni!**

11. A bölcsőde alapfeladata körébe nem tartozó **szolgáltatásokat** csak térítés ellenében nyújt. Ezekre igény esetén külön megállapodást köt.

12. A gyermekcsoportokba, gyermekköltözőkbe **élelmiszert** behozni **TILOS!**

13. A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán a **dohányzás szigorúan tilos!**

14. A bölcsőde udvarára **kerékpárt behozni**, vagy az udvar területén **tárolni balesetveszélyes és tilos!**

15. A **babakocsikat** csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevinni tilos!

16. A **bölcsőde nyári lezárását**, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg. Minden év április 21.-e vagy az azt követő első munkanap **Bölcsődék Napja** nevelés nélküli munkanap.

A **nyári lezárás** ideje alatt, és a **Bölcsődék Napján** igény szerint **ügyeletes bölcsődét biztosítunk.**

17. A **bölcsőde téli lezárása a két ünnep között történik.**

18. Az ellátás körülményeit érintő kifogások vagy egyéb sérelem esetén a **szülő panasszal élhet** a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény vezetőjénél.

A bölcsődében **Szülői Érdekképviselői Fórum** működik. A gyermekjogi képviselő elérhetősége a gyermekköltözőkben rendelkezésre áll.

A házirend hatálya kiterjed az intézmény valamennyi bölcsődéjébe járó gyermekekre és szüleikre, továbbá a bölcsőde valamennyi alkalmazottjára. A Házirend aláírásával egy időben lép hatályba, visszavonásig érvényes.

Szombathely, 2024.február

Sebestyén Bianka

Intézményvezető

Dr. Nemény András

Polgármester

2. sz. melléklet –Megállapodás

Megállapodás

Ikt.sz.: /2024.

Felvételi könyv száma: /2024.

Megállapodás

Mely létrejött egyrészről a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában lévő Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény (9700 Szombathely, Bem J. u. 33) – Szedreskert Bölcsődéje, mint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, képviselőjében Sebestyén Bianka, valamint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény képviselőjében eljáró: Urr Bianka (továbbiakban Intézmény), valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Fenntartó: Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Székhelye: 9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3

Adószáma: 15733658-2-18

1. A bölcsődei ellátás helye: Szedreskert Bölcsőde

Címe: 9700 Szombathely, Szent István király u. 119.

2. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Neve:

Születési neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Szem. ig. száma:

3. A bölcsődei ellátást igénybe vevő:

Neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

TAJ száma:

4. Intézményben a bölcsődei ellátás kezdete: év hónap napjától

a bölcsődei ellátás megszűnésének időpontja: év hónap napjáig.

5. Ellátás időtartama:

- ☐ Határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig.
- ☐ Határozott időre: -ig biztosítja.

6. Bölcsődei ellátás a 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban Gyvt.) 42. §-a értelmében

42. § (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Szombathelyen a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény 7 tagbölcsődéjében 538 férőhelyen, valamint 2 mini bölcsődéjében 14 férőhelyen biztosítja a Szombathelyen élő, valamint a Szombathelyi Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási megállapodás alapján a környező településekről érkező gyermekek számára. Jelenleg feladat-ellátási megállapodásunk van: Gencsapáti, Torony, Sé, Nárai, Vép és Ják települések önkormányzatával.

7. A bölcsődei ellátás megszűnésének esetei a Gyvt. 37/A. § értelmében:

- ☐ Határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam leteltével.
- ☐ Jogosultsági feltételek megszűnésével.
- ☐ Az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérvényezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában, a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- ☐ Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult a házi rendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei okai már nem állnak fenn.
- ☐ Abban az esetben, ha a jogosult az ellátást három hónapig bejelentés nélkül nem veszi igénybe.
- ☐ A jogosult halála esetén.
- ☐ A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 35.§ (1) értelmében, ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek háziorvosának, az intézmény gyógypedagógusának, konduktorának, kisgyermeknevelőjének, a bölcsőde vezetőjének valamint abban az esetben, ha a család kapcsolatban van a család- és gyermekjóléti központ munkatársával, az ő a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.
- ☐ Gyvt. 42/A. § (4) szerint meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

☐ A házi rend súlyos megsértése: A házi rend súlyos megsértésének minősül, ha a szülő a bölcsőde működési rendjét akadályoztatja. Ebben az esetben az intézményvezető gyermekvédelmi intézkedéseket is kezdeményezhet.

Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtó határozatáig az ellátást biztosítani kell.

Az ellátás megszűnésekor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed

- ☐ A térítési díj rendezésére,
- ☐ Az intézmény tárgyi eszközeiben okozott szándékos károokra.

8. A bölcsődei ellátásunk a gyermek számára a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 41. § (2) értelmében biztosítja:

☐ A bölcsődei módszertani szervezet (Magyar Bölcsődék Egyesülete) honlapján közzétett Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja alapján a bölcsődei ellátás keretén belül a nevelést és gondozást, és az ehhez kötelezően biztosítandó eszközöket és felszereléseket (15/1998. NM rendelet 11. melléklet).

☐ A gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk a nevelés és gondozás feltételeit, a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, a játéktevékenység feltételeit, a szabadban való tartózkodás feltételeit.

☐ A gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést. A bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően biztosítjuk saját főzőkonyháinkon.

A bölcsődei ellátásunk a szülő számára biztosítja:

- ☐ A házi rend megismertetését
- ☐ Az adaptációhoz szükséges időt és feltételeket.
- ☐ A tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről.
- ☐ Megismerhesse a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentációkat.
- ☐ Megismerhesse a gyermekcsoport életét, napirendjét.
- ☐ Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon.

- ☐ Az intézmény működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot.
- ☐ A gyermekért az érkezése utáni átvételétől, a hazamenetele előtti átadásig a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény vállalja a felelősséget.

9. A tájékoztatási kötelezettséget a Gyvt. 33. §-a szerint valósítjuk meg: A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, tájékoztatni kell:

- ☐ Az ellátás tartalmáról és feltételeiről.
- ☐ Az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról, a törvényes képviselő köteles az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és azokban történő változásokról 8 napon belül információt szolgáltatni.
- ☐ Az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről.
- ☐ Az érték -és vagyonmegőrzés módjáról.
- ☐ Az intézmény házirendjéről.
- ☐ A panaszjoga gyakorlásának módjáról.
- ☐ A fizetendő térítési, illetve gondozási díjról.
- ☐ A jogosult jogait és érdekeit képviselő Érdekképviselői Fórumról.

A szülő a tájékoztatás megtörténtéről a megállapodás végén aláírásával nyilatkozik.

10. A Gyvt. 146.§ - 151.§ alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása személyi térítési díjának megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától az intézménynek megfizetni.

A Gyvt.147.§ (2) alapján a bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására) valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

A Gyvt. 148.§-a alapján a bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg.

11. A gyermekétkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei:

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenes étkeznek, ha

- ☐ A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ☐ Tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek,
- ☐ Családban 3 vagy több gyermeket nevelnek,
- ☐ Családban tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek
- ☐ Gyermeket nevelésbe vették
- ☐ Olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át,
- ☐ Támogatás igényelhető egyedi helyzetre való tekintettel, amennyiben a szülő írásban nyújt be méltányossági kérelmet az intézményvezető felé.

email: sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu

12. A bölcsődei étkeztetésért és gondozásért fizetendő személyi térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles határidőre megfizetni.

Az étkezési és a személyi térítési díjat banki átutalással kell befizetni. Az utalást a számla kiállítását követő nyolc napon belül köteles a szülő kiegyenlíteni. Amennyiben a szülő a fizetési határidőn belül nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a gyermeket a befizetés elmulasztását követő naptól nem tudjuk fogadni!

Az étkezés reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát foglal magába.

A napi étkezési díj összege: .....Ft.

Az intézmény vállalja nevű..... gyermek .....(Taj száma) napközbeni ellátását, bölcsődei alapellátás formájában hétköznapiokon 6:00 – 18:00 óra közötti időtartamban. A bölcsődei ellátás térítés köteles. (SZMJV 11/1993. (IV.1.) rendelete alapján).

A bölcsődei ellátás esetében a gyermek családjában egy főre jutó rendszeres jövedelmet kell figyelembe venni. Ingyenes ellátásban kell részesíteni azon gyermekeket, akikre a 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt) 150.§ (5). (6) vonatkozik.

A Gyvt. 150. § (6) bekezdésében foglaltakon túlmenően térítésmentesen kell biztosítani az ellátást, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte.

A.....nevű gyermek után fizetendő személyi térítési díj összege: .....Ft/nap.

13. Amennyiben a szülő nem fizeti meg a térítési díjat, a következő hónaptól az intézmény vezetője felszólító levélben értesíti a szülőt a tartozásról. A felszólítást követően sem rendezett hátralék esetén az intézmény Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata felé továbbítja a rendezetlen számlát további intézkedésre. Személyi térítési díj túlfizetése esetén a túlfizetések a következő hónapban kerülnek jóváírásra, amennyiben a túlfizetés nem jóváírható, visszautalásra kerül.

14. Ha a szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, a bölcsőde vezetőjénél köteles bejelenteni a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést. Az étkezés lemondásánál a hiányzás első napját a szülő fizeti meg. A lemondást minden reggel 8:00-ig tudják a szülők az irodában telefonon vagy személyesen megtenni. A bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól a szülő vagy törvényes képviselő.

15. A bölcsőde nyáron 4 hétre, télen a két ünnep között zárva tart a fenntartó döntése alapján. A nyári zárás időpontjáról a szülőket február 15.-ig tájékoztatjuk. Nevelés-gondozás nélküli munkanap a bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik az azt követő legközelebbi munkanap. A nevelés nélküli munkanapra igény esetén ügyeletet tudunk biztosítani.

16. A szülői felügyeletet gyakorló személy a házirendet betartja, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel.

17. Bölcsődénk a Gyvt.35-36.§ alapján Érdekképviseleti Fórumot működtet, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az önkormányzat képviselője vesznek részt. Az Érdekképviseleti Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez. Az Érdekképviseleti Fórumnak címzett panaszt az intézményvezetőnél kell benyújtani.

18. A szülő megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartóhoz fordulhat.

19. Az intézmény adatszolgáltatási kötelezettséggel tartozik KSH felé, és rögzíti a bölcsődei szolgáltatások felhasználását a Magyar Államkincstár Igénybe vevői Nyilvántartásában.

20. A szolgáltatás igénybevételéhez az intézmény megbízottja az alábbi adatokat kezeli: szülő/gyermekek neve, lakcíme, születési helye, ideje, szülő munkahelye, személyi igazolvány száma, telefonszáma, email címe, a gyermek Taj száma.

21. A következő dokumentumok csatolandók a felvételi kérelemhez:

Munkáltatói igazolás (amennyiben munkavállalás miatt kérte a bölcsődei ellátást), jövedelemigazolás (amennyiben gondozási díj fizetésére kötelezett), lakcímkártya (szülő/gyermekek), személyi igazolvány (szülő), oltási könyv-státusz vizsgálati lapok-Taj kártya (gyermek), illetve amennyiben a gyermek valamely egyéni határozattal rendelkezik, azt kérjük a bölcsődevezetőnek átadni.

21. Az intézmény beszámolót nyújt be a fenntartónak minden év január 31-ig írásban, a februári közgyűlésen az intézményvezető beszámol az éves tervek megvalósulásáról. A beszámoló a bölcsőde honlapján nyilvánosan elérhető. (<https://www.bolcsodeszombathely.hu>)

22. A személyes adataim kezeléséről (2011.évi CXII. tv. 5.§ (1), a 1993. évi III. tv. 20§ értelmében a tájékoztatást megkaptam. Az intézmény tájékoztatott az országos rendszerbe való jelentésről. (KENYSZI)

23. Aláírással kijelentem, hogy megismertem az intézmény adatkezelési tájékoztatóját.

Szombathely,   év   hó   nap

Szülő/gondviselő

Bölcsődevezető

18. Hivatkozásjegyzék, felhasznált irodalom

---

1. i Gyermekvédelemről és gyermekjóléti igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény
2. ii 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet
3. iii Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja
4. [Zöld Óvoda | Online pályázati felület \(zoldovoda.hu\)](#) 1. sz. melléklet
5. <https://fna.hu/afoldnapja/jelesnapok>
6. iv [Továbbképzés - Magyar Bölcsődék Egyesülete \(magyarbolcsodek.hu\)](#)